

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี
ของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
FACTORS AFFECTING ACCOUNTING EFFICIENCY AND SUCCESS IN
ACCOUNTING PROFESSION OF UNIVERSITY ACCOUNTANT IN
BANGKOK

สุดารัตน์ มุลกิตติ
SUDARAT MOONKITTI

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

FACTORS AFFECTING ACCOUNTING EFFICIENCY AND SUCCESS IN
ACCOUNTING PROFESSION OF UNIVERSITY ACCOUNTANT IN
BANGKOK

SUDARAT MOONKITTI

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2021
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSIT

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING ACCOUNTING EFFICIENCY AND SUCCESS IN ACCOUNTING PROFESSION OF UNIVERSITY ACCOUNTANTS IN BANGKOK

นักศึกษา

สุदारัตน์ มุสิกิตติ รหัสประจำตัว 64502352

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.พรทิวา แสงเขียว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ สาระพัด)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.พรทิวา แสงเขียว)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
คำสำคัญ	ประสิทธิภาพ / ความสำเร็จวิชาชีพ / นักบัญชี / ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี
นักศึกษา	นางสาวสุภารัตน์ มุลกิตติ รหัส 64502352
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ดร.พรทิวา แสงเขียว
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจากพนักงานบัญชีหรือผู้จัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 218 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความกรุณา ดร.พรทิวา แสงเขียว ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำ คอยติดตามการทำวิจัยและคอยเอาใจใส่ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ได้มอบความรู้แก่ข้าพเจ้าจนสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเจ้าของผลงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ งานค้นคว้าอิสระ และเอกสารทางวิชาการทุกฉบับ ทุกท่าน ที่ข้าพเจ้าได้นำมาประกอบการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ในการศึกษาตลอดมา จนทำให้การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจต่อไป

สุดารัตน์ มุลกิตติ

สิงหาคม 2565

สารบัญ

บทคัดย่อ	I
กิตติกรรมประกาศ	II
สารบัญ	III
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ	VII
บทที่	หน้าที่
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	7
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี	20
แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ	24
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	28
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี.....	30
แนวคิดความสำเร็จของการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้าที่
3 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	48
ประชากร ตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง.....	48
ประชากร	48
ตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ค่าสถิติแบบสอบถาม.....	55
ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	60
ผลการทดสอบสมมติฐาน	62
สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	69
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการศึกษา	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้าที่
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77
ประวัติผู้วิจัย	94

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้าที่
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	52
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	53
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	53
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	54
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	54
6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ	55
7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	55
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	56
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านทัศนคติ	56
10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการจัดทำทะเบียน คุม	57
11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการจัดทำบัญชี หลัก	57
12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการจัดทำและ รายงานงบการเงิน	58
13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมาย ความสำเร็จ	58
14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านการจัดหาและการใช้ ปัจจัยทรัพยากร	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้าที่
15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	59
16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย	60
17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)	61
18 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความทนทาน (Tolerance) และค่า VIF (Variance inflation factors)	62
19 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำ บัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	63
20 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	64
21 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	65
22 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทัศนคติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	65
23 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	66
24 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	67
25 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	67
26 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทัศนคติ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	68
27 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	69

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้าที่
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยที่มีผลที่จะทำให้ผู้ทำบัญชีสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพจนนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้หรือสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็เกิดขึ้นจากหลายสิ่งประกอบกัน เช่น มีการใช้ความรู้ทางด้านการทำบัญชีมากที่สุด การใช้ความรู้วิชาชีพด้านการบัญชี การใช้ความรู้วิชาชีพ ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ สิ่งเหล่านี้เกิดจากผลของการบริหารงานทั้งสิ้น เจริญปริมาณและเชิงคุณภาพ องค์กรที่มีกระบวนการบริหารงานที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารงานที่ต้องการเพิ่มปัจจัยที่ดีแก่การปฏิบัติงานของพนักงานภายในองค์กร และเป็นประโยชน์แก่ผู้ทำบัญชีว่าควรปฏิบัติในลักษณะใด เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี อีกทั้งมีปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือความสามารถขององค์กรในการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้คนในองค์กรมีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย ถ้าผู้ทำบัญชีมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ก็จะส่งผลให้งานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพสูงตามไปด้วย โดยในปัจจุบันผู้ทำบัญชีถือเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะทางศึกษามาโดยตรง และยังคงอาศัย ประสบการณ์โดยตรงจากการทำงานจนมีประสบการณ์มากเพียงพอ อีกทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบในงานที่ตัวเองทำ เพราะข้อมูลจากผู้ทำบัญชานั้นเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารและบุคคลภายนอกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยซึ่งหากข้อมูลผิดพลาด หรือไม่ทันต่อการตัดสินใจอาจส่งผลกระทบต่อองค์กรได้ (ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และสุรีย์ โภษกรณ์, 2559) เช่นนั้นแล้ว ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Accounting Preparation Efficiency) เป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพ แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานทางด้านบัญชานั้นดำเนินไปด้วยความรับผิดชอบและเอาใจใส่ โดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือและทันกาล (พิมพ์พิศา วรณวิจิตร, 2560) ในปัจจุบันที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายที่มงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องเข้าไปในทุกองค์ประกอบขององค์กรจะต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบโลก ทั้งนี้ยังรวมถึง การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากรและการตัดสินใจความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งานที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Experience) เป็นระยะเวลาอันยาวนานและเข้มข้นเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดและมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ นักบัญชีมืออาชีพ จะต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่า ทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น (Lifelong Learning) โดยถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนา และรักษาความสามารถด้านวิชาชีพ โดยมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับให้นักบัญชีได้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

ดังนั้นการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในองค์กร โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมดูแล เพื่อให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีประสิทธิภาพทันต่อเวลา มีความถูกต้องในการรายงานผล และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ข้อมูลการบัญชีที่ดีจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานได้ ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีจะมีได้นั้นควรเริ่มจากผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ทางการบัญชี และการบริหารงานที่ดีที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ (เสาวลักษณ์ กิมสร้าง, 2560) และในปัจจุบันซึ่งเป็นโลกแห่งความทันสมัย การปฏิบัติงานทางการบัญชีย่อมที่จะต้องมีการมีระบบที่สอดคล้องรองรับ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดทำบัญชีมากขึ้น ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรต่างๆ จึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้ทันต่อสังคมโลกในปัจจุบันและสิ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในลำดับต้นๆ คือบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีค่า และมีความสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้เกิดความสำเร็จ การให้ประสบผลสำเร็จ องค์กรจึงต้องมีการจัดการด้านทรัพยากรบุคคล โดยคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ที่สูง ในทางกลับกันบุคลากรต้องพยายามแสวงหาความรู้ ทักษะและประสบการณ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบัญชี (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และสมชาย หิรัญกิตติ, 2550: 9) และทั้งนี้นักบัญชีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ต้องมีศักยภาพทางการบัญชีอันประกอบด้วย 5 ด้าน กล่าวคือ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีศักยภาพและความสามารถอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่องค์กร (ชยันรินทร์ วีระสลาวัณิชย์, 2548)

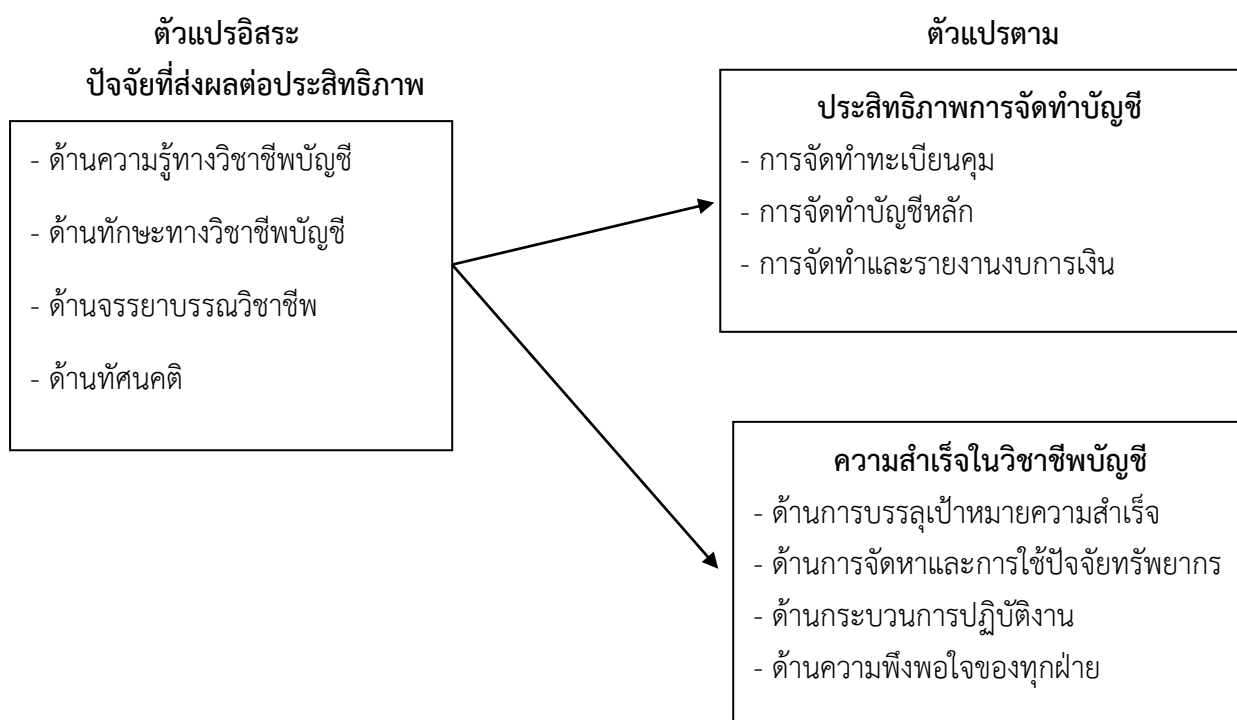
จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนำไปสู่การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนส่งเสริมผู้ทำบัญชีให้มีการจัดทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน หรือใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 4 ทักษะการคิด ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 5 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 7 จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 8 ทักษะการคิด ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาปัจจัย ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ พนักงานบัญชีหรือผู้จัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 68 สถาบัน คณะละ 1 คน ต่อ 1 สถาบัน คิดเป็นพนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชี จำนวน 480 คน

ตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ ได้แก่ พนักงานบัญชีหรือผู้จัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัย จำนวน 218 คนโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

3.1.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี

3.1.3 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.1.4 ด้านทัศนคติ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1.1 ผู้ที่สนใจสามารถต่อยอดการศึกษาวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชีหรือปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงานบัญชีภายใต้การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ อีกทั้งหัวข้อการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำบัญชีของพนักงาน เป็นต้น

1.2 ผู้สนใจสามารถยกระดับการศึกษาวิจัยหรือพัฒนาหัวข้อวิจัยให้มีความทันสมัยมากขึ้น เป็นต้นว่าในเรื่องการจัดระบบบัญชีโดยการใช้ระบบดิจิทัลของพนักงานบัญชี หรือ การพัฒนาแอปพลิเคชันการจัดทำบัญชีของโรงงาน เป็นต้น

1.3 การศึกษาครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อทำให้ทราบถึงข้อมูล

2. ประโยชน์ในการนำไปใช้

2.1 ผู้สนใจสามารถนำผลวิจัยไปปรับปรุงส่งเสริม พัฒนาบุคลากรด้านบัญชีในองค์กร ให้มีความรู้ ทักษะ จรรยาบรรณที่ถูกต้อง เพื่อให้การจัดทำบัญชีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปพัฒนางานด้านการจัดทำบัญชีเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

2.3 ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้ศึกษามา นำไปศึกษาต่อยอดพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคตได้

นิยามศัพท์

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

ผู้ทำบัญชี หมายถึง บุคลากรในมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชี

ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Professional Knowledge) หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานในด้านบัญชี มีความรู้ในด้านการบันทึกบัญชีเป็นอย่างดี ผู้ทำบัญชีเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ผู้ทำบัญชีสามารถใช้ความรู้แยกพิจารณารายได้และรายจ่ายได้เป็นอย่างดี ผู้ทำบัญชีสามารถแยกประเภทหมวดหมู่รายการทางบัญชีได้เป็นอย่างดี

ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skill) หมายถึง ความเป็นมืออาชีพของผู้จัดทำ
บัญชี

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional Ethics) หมายถึง ลักษณะของจรรยาบรรณ
เกี่ยวกับความมีศักดิ์ศรี การใช้หลักฐานอันเที่ยงธรรม มีความสามารถทางวิชาชีพและการปฏิบัติงาน
มีความรับผิดชอบในงาน

ด้านทัศนคติ (Professional Attitudes) หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อของ
บุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนออกมาเป็น
พฤติกรรมหรือความรู้สึก โดยจะแสดงออกมาใน 2 ลักษณะ คือ ทางบวกและทางลบ

ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี หมายถึง กระทำโดยมุ่งไปที่ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นของข้อมูล ทาง
บัญชีที่มีความถูกต้องครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การ
วางแผน การควบคุม การวัดผล การดำเนินงาน หรือการตัดสินใจลงทุน เป็นต้น

ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถนำเอาปัจจัยด้าน
ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบบัญชีอย่างคุ้มค่าเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ
สามารถจัดทำระบบบัญชีได้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานบริษัทวางไว้ นั้นนำมาสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ
การทำบัญชี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี
2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี
3. แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ
4. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
5. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี
6. แนวคิดความสำเร็จของวิชาชีพบัญชี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานในด้านบัญชี โดยผู้ทำบัญชีมีความรู้ในด้านการบันทึกบัญชีเป็นอย่างดี มีความเข้าใจในด้านทักษะ กระบวนการจัดทำบัญชีของธุรกิจจอสังหาริมทรัพย์ สามารถใช้ความรู้แยกพิจารณารายได้-รายจ่ายของธุรกิจ แยกประเภทหมวดหมู่รายการทางบัญชี และสามารถใช้ความรู้ในการเข้ารับการอบรมมาใช้ในการกระบวนการจัดทำบัญชีได้เป็นอย่างดี (เสาวลักษณ์ กิมสร้าง, 2560)

ภัสภุมิ สุขสงวน (2562) กล่าวว่า ความรู้ในวิชาชีพ (Knowledge) ประกอบด้วย 4 ด้านคือ

1. ความรู้ทั่วไป อาทิเช่น สถานการณ์ในปัจจุบัน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการ ปกครอง ภาษาอังกฤษ การคิดเชิงสังเคราะห์ เป็นต้น ซึ่งการที่นักบัญชีมีความรู้ความสามารถใช้ดุลยพินิจตัดสินใจ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น จะส่งผลให้นักบัญชีมีประสิทธิภาพในการทำงานซึ่งคณะกรรมการการศึกษาคาดว่า การศึกษาที่ให้มีความรู้ทั่วไปเป็นพื้นฐานสำคัญที่ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและถือเป็นจุดเริ่มต้นของวิชาชีพบัญชี

2. ความรู้ด้านบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การบัญชีการเงินรายงานการเงิน การบัญชีบริหาร การสอบบัญชี กฎหมายธุรกิจ ภาษีอากร การควบคุมและการตรวจสอบภายใน การเงินธุรกิจและการจัดการทางการเงิน จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นต้น ความรู้ในส่วนนี้เป็นพื้นฐานของความรู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพบัญชี เช่น ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.การบัญชี 2543 ว่าด้วย

หมวด 1 บททั่วไป

มาตรา 6 ให้กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางบัญชี ให้อธิบดีมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ โดยขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางบัญชี และมีสารวัตรบัญชีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานบัญชีประจำท้องที่

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง จัดตั้งสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ และแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ พ.ศ. 2543] การจัดตั้งสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 7 อธิบดีมีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษากำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) ชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชี และวิธีการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน พ.ศ. 2544]

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชี และวิธีการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับช่าง พ.ศ. 2552]

(2) ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี

(3) ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี

(4) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. 2544]

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552]

(5) กำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชี ไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

(6) คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543]

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545]

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2547]

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 4)

พ.ศ. 2548]

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557]

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549]

ในการประกาศข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีคำนึงถึงมาตรฐานการบัญชี และข้อคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันวิชาชีพบัญชี

ข้อกำหนดตาม (5) และ (6) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีด้วย

ข้อกำหนดตาม (1) (2) (3) และ (4) หากเรื่องนั้นมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ เป็นอย่างอื่น เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะนั้นแล้ว ให้ถือว่าได้จัดทำบัญชีโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

หมวด 2 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

มาตรา 8 ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจกรรมร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจของตนโดยมีรายละเอียด หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งแยกจากกัน ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการธุรกิจในส่วนนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเป็นกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของกิจการนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้บุคคลธรรมดาใดหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจใดในประเทศไทยตามเงื่อนไขใดเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ได้

[ดูประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี พ.ศ. 2544]

[ดูประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับช่างเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี พ.ศ. 2551]

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคสี่ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า หก เดือนก่อนวันใช้บังคับ ในกรณีที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคสี่ ให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชีครั้งแรก และกำหนดวิธีการจัดทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนนั้น

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชีและวิธีการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน พ.ศ. 2544]

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชี และวิธีการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วน ที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับบงาข้าง พ.ศ. 2552]

มาตรา 9 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี ดังต่อไปนี้เป็นต้นไป

(1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

(2) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศนั้นได้เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย

(3) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่กิจการร่วมค้านั้นได้เริ่มต้นประกอบกิจการ

(4) สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำตามมาตรา ๘ วรรคสอง ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจําเริ่มต้นประกอบกิจการ

มาตรา 10 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในสิบสองเดือนนับแต่วันเริ่มทำบัญชีที่กำหนดตามมาตรา ๘ วรรคหก หรือวันเริ่มทำบัญชีตามมาตรา 9 แล้วแต่กรณี และปิดบัญชีทุกรอบสิบสองเดือนนับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน เว้นแต่

(1) เมื่อได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เปลี่ยนรอบปีบัญชีแล้วอาจปิดบัญชีก่อนครบรอบสิบสองเดือนได้

(2) ในกรณีมีหน้าที่จัดทำบัญชีตามมาตรา ๘ วรรคสอง ให้ปิดบัญชีพร้อมกับสำนักงานใหญ่

มาตรา 11 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินดังกล่าวต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ภายในห้าเดือนนับแต่วันปิดบัญชีตามมาตรา 10 สำหรับกรณีของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยให้ยื่นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นทำให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดี

อาจพิจารณาสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้
การยื่นงบการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นงบการเงิน พ.ศ. 2555]

งบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี เว้นแต่กรณีที่ได้มีกฎหมายเฉพาะกำหนดเพิ่มเติมจากรายการย่อของงบการเงินที่อธิบดีกำหนดไว้แล้วให้ใช้รายการย่อตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะนั้น

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2554]

งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุนสินทรัพย์ หรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการ ไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

[ดูกฎกระทรวง ว่าด้วยการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. 2544]

มาตรา 12 ในการจัดทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงานฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี

มาตรา 13 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานประจำ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นได้

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดและในระหว่างรอการอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ในสถานที่ที่ยื่นขออนุญาตไปพลางก่อนได้

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่น และการแจ้งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย พ.ศ. ๒๕๔๓]

ในกรณีที่ทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใดในสถานที่อื่นใดในราชอาณาจักรที่มีใช้สถานที่ตามวรรคหนึ่ง แต่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นมายังสถานที่ตามวรรคหนึ่ง กรณีดังกล่าวนี้ถือได้ว่าได้มีการเก็บรักษาบัญชีไว้ ณ สถานที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว

มาตรา 14 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชีและเอกสารตามมาตรา

17

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีของกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เกินห้าปีแต่ต้องไม่เกินเจ็ดปีได้

มาตรา 15 ถ้าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่น และการแจ้งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย พ.ศ. 2543]

มาตรา 16 ในกรณีที่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตรวจพบว่าบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่เป็นสาระสำคัญแก่การจัดทำบัญชีสูญหายหรือถูกทำลาย หรือปรากฏว่าบัญชีและเอกสารดังกล่าวมิได้เก็บไว้ในที่ปลอดภัย ให้สันนิษฐานว่าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีเจตนาทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารนั้น เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะพิสูจน์ให้เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว เพื่อป้องกันมิให้บัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย

มาตรา 17 เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเลิกประกอบธุรกิจด้วยเหตุใดๆ โดยมิได้มีการชำระบัญชีให้ส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีแก่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบธุรกิจ และให้สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี

เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีร้องขอ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีมีอำนาจขยายเวลาการส่งมอบบัญชีและเอกสารตามวรรคหนึ่งได้ แต่ระยะเวลาที่ขยายเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบธุรกิจ

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไม่ครบถ้วนถูกต้อง สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีมีอำนาจเรียกให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา 18 งบการเงิน บัญชี และเอกสารที่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีได้รับและเก็บรักษาไว้ตามมาตรา 11 หรือมาตรา 17 ผู้มีส่วนได้เสียหรือบุคคลทั่วไปอาจขอตรวจดูหรือขอภาพถ่ายสำเนาได้โดยเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีกำหนด

[ดูประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดค่าใช้จ่ายในการขอตรวจดู หรือขอภาพถ่ายสำเนางบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549]

หมวด 3 ผู้ทำบัญชี

มาตรา 19 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 7 (6) เพื่อจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้

มาตรา 20 ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน

มาตรา 21 ในการลงรายการในบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ลงรายการเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยไว้

(2) เขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ ตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในการทำงานเดียวกัน

หมวด 4 การตรวจสอบ

มาตรา 22 สारว้ตรใหญ่บัญชีและสารว้ตรบัญชีมีอำนาจตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการหรือสถานที่เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีหรือสถานที่รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของบุคคลดังกล่าวได้ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สารว้ตรใหญ่บัญชีหรือสารว้ตรบัญชีมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง เพื่อยึด หรืออายัดบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้บัญชีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี หรือเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดดังกล่าวนั้นจะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

มาตรา 23 ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ สารว้ตรใหญ่บัญชีและสารว้ตรบัญชีต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[ดูประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง บัตรประจำตัวสารว้ตรใหญ่บัญชีและสารว้ตรบัญชี พ.ศ. 2543]

มาตรา 24 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารว้ตรใหญ่บัญชีและสารว้ตรบัญชีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ

(1) ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี หรือ การเก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

(2) ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีส่งบัญชี เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี หรือรหัสบัญชีมาเพื่อตรวจสอบ

หนังสือที่สั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้นำส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี หรือบุคคลที่

เกี่ยวข้องถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้นั้น จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานอยู่ในบ้านหรือสถานที่ประกอบธุรกิจที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งตามวิธีการในวรรคสอง หรือผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ใช้วิธีปิดหนังสือดังกล่าวในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้นั้นหรือบ้านที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หรือโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องที่นั้นก็ได้ เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันได้รับแล้ว

มาตรา 25 ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความใดๆ ที่ทราบหรือได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามมาตรา 22 หรือมาตรา 24 เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 26 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 5 บทกำหนดโทษ

มาตรา 27 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่ออกตามมาตรา 7 (1) (2) (3) (4) หรือ (6) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท กรณีที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่ออกตามมาตรา 7 (1) (2) (3) หรือ (4) ให้ปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 28 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา 8 หรือมาตรา 9 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 29 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 10 มาตรา 12 หรือมาตรา 19 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 30 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 31 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 วรรคสาม มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 หรือ มาตรา 17 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 32 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 33 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดแจ้งข้อความตามมาตรา 15 เป็นเท็จต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีว่าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหาย หรือเสียหายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 34 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 35 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 36 ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชี ซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา 22 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 22 หรือฝ่าฝืนคำสั่งของสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชี ซึ่งสั่งการตามมาตรา 24 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 37 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 25 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นสารวัตรใหญ่บัญชี สารวัตรบัญชี หรือเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 38 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 39 ผู้ใดลงรายการเท็จ แก้ไข ละเว้นการลงรายการในบัญชีหรืองบการเงิน หรือแก้ไขเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้ผิดความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 40 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา 41 บรรดาความผิดตามมาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 34 มาตรา 35 และมาตรา 36 วรรคสอง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
[ดูคำสั่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่ 70/2552 เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการมีอำนาจเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติบัญชี พ.ศ. 2543]

บทเฉพาะกาล

มาตรา 42 บรรดากฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 7 (6) หากประสงค์จะเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ให้แจ้งต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อผู้นั้นเข้ารับการอบรมและสำเร็จการอบรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนดแล้ว ให้ผู้นั้นเป็นผู้ทำบัญชีต่อไปได้เป็นเวลาแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 43 ระหว่างที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนด ให้ถือว่ามาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีได้มีมติให้ประกาศใช้แล้ว เป็นมาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 44 ให้กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ซึ่งเริ่มต้นประกอบกิจการร่วมค้าอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่หลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว

มาตรา 45 ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจัดให้มีผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรา 19 ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

กำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี จะขยายออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปี

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 29 มาใช้บังคับแก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีได้จัดให้มีผู้ทำบัญชีตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

3. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป อาทิเช่น เศรษฐศาสตร์ พฤติกรรม องค์การ การตลาด การจัดการ ธุรกิจระหว่างประเทศ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และสถิติ เป็นต้น ความรู้ในส่วนนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อหน้าที่งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

4. ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงแนวคิดและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การควบคุมภายในสำหรับธุรกิจที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ความรู้ในส่วนนี้มีความสำคัญเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศอาจมาจากการจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นวิชาเฉพาะ หรือผสมผสานเข้ากับเนื้อหาวิชาแกนอื่น ๆ

สุพัตรา เหมือนมี (2562) กล่าวว่า ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วยความรู้ และความสามารถทั้ง 5 ประเภท คือ

1. ความรู้และความสามารถทางปัญญา (Intellectual Skills) บุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต้องบรรลุระดับสูงสุดของความรู้และความสามารถเหล่านี้ ณ ช่วงเวลาที่มีคุณสมบัติ

เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีความรู้และความสามารถทางปัญญาช่วยให้นักบัญชีแก้ปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ความรู้และความสามารถเหล่านี้มักได้มาจากการศึกษาทั่วไปในภาพกว้าง ความรู้และความสามารถทางปัญญาที่จำเป็นประกอบไปด้วยทุกเรื่อง ดังนี้

- (ก) มีความสามารถที่จะกำหนด สารสนเทศจากคนสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- (ข) มีขีดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์
- (ค) มีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2. ความรู้และความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วยความรู้และความสามารถทั่วไปและความรู้และความสามารถเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง

(ก) มีความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- (ข) การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง
- (ค) การประเมินค่า
- (ง) การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. ความรู้และความสามารถทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาความรู้และความสามารถเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง

(ก) ความสามารถในการจัดการตนเอง

(ข) มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวและเรียนรู้ด้วยตนเอง

(ค) ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

- (ง) ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
- (จ) พิจารณาปรับใช้นิยามทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ

(ฉ) ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4. ความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพส่วนบุคคลของความรู้และความสามารถทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย

(ก) การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง

- (ข) สามารถทำงานเป็นกลุ่ม
- (ค) มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมและความคิดเห็นต่างกันได้ เจรจาต่อรองหนทางแก้ปัญหาและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในสถานการณ์ทางวิชาชีพ
- (ง) การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(จ) สามารถนำเสนอ อภิปราย รายงานและการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

(ฉ) ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

5. ความรู้และความสามารถในการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทในเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบด้าน ความรู้และความสามารถในการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึง

(ก) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ

(ข) ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร

(ค) การมีภาวะผู้นำ

(ง) การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

ทั้งนี้ ความรู้และความสามารถที่หลากหลายสามารถจัดประเภทและอธิบายได้หลายลักษณะไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะที่ได้แบ่งไว้ตามประเภทดังกล่าวข้างต้น ความรู้และความสามารถที่เหมาะสมช่วยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ใช้ความรู้จากการศึกษาทั่วไปได้อย่างประสบความสำเร็จ การพัฒนาความรู้ และความสามารถเหล่านี้ไม่อาจสำเร็จได้ด้วยโปรแกรมใด ๆ เพียงโปรแกรมเดียว แต่จะสำเร็จได้โดยรวมทั้งจากโปรแกรมทางการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีควบคู่ไปกับประสบการณ์การทำงานจริงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนใหญ่แล้วความรู้และความสามารถทางวิชาชีพจะได้ผลสูงสุดเมื่อใช้อย่างมีจรรยาบรรณ ความรู้และความสามารถที่เกี่ยวข้องสามารถทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เปรียบกว่าคนอื่นในโลกการทำงานและเป็นประโยชน์ตลอดเวลาที่ผู้ประกอบการวิชาชีพ พัฒนาความรู้และความสามารถทั้งหมดจะเกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาของการเตรียมตัวเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ บางความรู้และความสามารถอาจเน้นในการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

MELÉ, Domènec et al. (2017) กล่าวว่า ความรู้ในวิชาชีพ (Knowledge) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ES ฉบับที่ 2 ได้มีการกล่าวถึงความรู้ในวิชาชีพเพื่อให้หน่วยงานที่มีบทบาททางการศึกษาได้ตระหนักถึงการให้บริการความรู้ที่จำเป็นในสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นการเรียนพื้นฐานและความพร้อมก่อนเป็นนักวิชาชีพซึ่งได้แบ่งเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. ความรู้ทั่วไป รวมถึงความรู้เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองวิทยาศาสตร์ ความรู้และซาบซึ้ง ในศิลปะ วรรณกรรม และวัฒนธรรม ความสามารถในการคิดอ่าน เขียน การวิเคราะห์วิจารณ์เป็นต้น ความรู้ทั่วไปนี้ช่วยให้นักวิชาชีพมีความรอบรู้ความสามารถในการคิดอ่าน เขียน การใช้ดุลยพินิจ และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น คณะกรรมการการศึกษาเชื่อว่าการศึกษาที่ให้ความรู้ทั่วไปในวงกว้างเป็นพื้นฐานสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นจุดเริ่มต้นของวิชาชีพบัญชี

2. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป รวมถึงเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมองค์การ การตลาด การจัดการ ธุรกิจระหว่างประเทศ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และสถิติเป็นต้นความรู้ในส่วนนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อหน้าที่งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

3. ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงแนวคิดและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การควบคุมภายในสำหรับธุรกิจที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นต้น ความรู้ในส่วนนี้ มีความสำคัญเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศอาจมาจากการจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นวิชาเฉพาะหรือผสมผสานเข้ากับเนื้อหาวิชาแกนอื่น ๆ

4. ความรู้ด้านบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการบัญชีการเงินรายงานการเงินการบัญชี บริหาร การสอบบัญชี กฎหมายธุรกิจ ภาษีอากร การควบคุมและการตรวจสอบภายในการเงินธุรกิจ และการจัดการทางการเงิน จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นต้น ความรู้ในส่วนนี้เป็นพื้นฐานของความรู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพบัญชี

Lateef, SA et al. (2019) กล่าวว่า ด้านความรู้ ต้องการเน้นให้มีความตระหนักถึงการให้บริการ ความรู้ที่จำเป็นในสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมพื้นฐานและความพร้อมก่อนเป็นนักบัญชี โดยแบ่งความรู้ ออก 4 ประเภทดังนี้

1. ความรู้ทั่วไป รวมถึงความรู้เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองวิทยาศาสตร์ ความรู้และความซาบซึ้งในศิลปะ วรรณกรรม และวัฒนธรรม ความสามารถในการคิดอ่าน เขียน การวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นต้น ความรู้ทั่วไปนี้ช่วยให้นักบัญชีมีความรอบรู้ความสามารถในการใช้ดุลยพินิจ และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นจุดเริ่มต้นของวิชาชีพ

2. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป รวมถึงเศรษฐศาสตร์ พฤติกรรมองค์การ การตลาด การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และสถิติ เป็นต้นความรู้ในส่วนนี้มีความจำเป็นต่อหน้าที่งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

3. ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงแนวคิดและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การควบคุมภายในสำหรับธุรกิจที่ใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ในส่วนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีผลกระทบต่อบทบาทนักบัญชี ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอาจได้มาจากการจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นวิชาเฉพาะหรือผสมผสานเข้ากับเนื้อหาวิชาอื่น

4. ความรู้ด้านการบัญชีและด้านที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบัญชีการเงิน รายงานการเงิน การสอบบัญชี กฎหมายธุรกิจ ภาษีอากร การควบคุมและการตรวจสอบภายใน การเงินธุรกิจและการจัดการทางการเงิน จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นต้น ความรู้ในส่วนนี้เป็นพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพ

สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี เป็นความรู้ที่นักบัญช้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเรียนพื้นฐานและความพร้อมก่อนเป็นนักวิชาชีพซึ่งได้แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป รวมถึงเศรษฐศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านการบัญชีและด้านที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำมาปรับใช้ใน

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัด กรุงเทพมหานคร

2. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี

เสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความเป็นมืออาชีพของผู้จัดทำบัญชี ประกอบด้วย ด้านการใช้เหตุผลที่สามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีการจัดลำดับความสำคัญของงานได้ ด้านการปฏิสัมพันธ์ โดยการให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานบัญชีตามระเบียบแก่ฝ่ายบริหารได้ อีกทั้งสามารถเจรจาต่อรองการแก้ปัญหาความขัดแย้งจากแผนกต่าง ๆ ภายในบริษัทได้ และด้านการสื่อสาร สามารถรายงานสารสนเทศทางการบัญชีให้แก่ผู้บริหารได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจางานจากแผนกต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ภัสภุมิ สุขสงวน (2562) กล่าวว่า ทักษะทางวิชาชีพ (Skill) หมายถึง ความชำนาญด้านความคิดและการปฏิบัติ เชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นเป็นกิจนิสัยและเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะตัวบุคคล ทักษะของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

1. ทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเองสามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจสามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำ และหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน หมายถึง ทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึงความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง (Decision Modeling and Risk Analysis) การวัด การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล หมายถึง ทศนคติและความประพฤติส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพ แบ่งได้เป็น 6 ด้าน คือ

- 3.1 แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3.2 ประยุกต์ใช้ความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการตั้งคำถามและประเมินข้อมูลทั้งหมดเชิงวิพากษ์
- 3.3 กำหนดมาตรฐานส่วนบุคคลระดับสูงในการปฏิบัติงาน และติดตามผลงานของตนเองโดยใช้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่นและการไตร่ตรองด้วยตนเอง
- 3.4 จัดการเวลาและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุข้อกำหนดทางวิชาชีพ

- 3.5 คาดการณ์ความท้าทายและวางแผนหาทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้
- 3.6 เปิดใจกว้างรับโอกาสใหม่ ๆ ที่เข้ามา
4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในการทำงานและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มี 7 ด้าน ได้แก่
 - 4.1 การให้ความร่วมมือและทำงานเป็นทีม เมื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร
 - 4.2 สื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเมื่อนำเสนอ อภิปราย และรายงาน ในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษรและโดยวาจา
 - 4.3 การแสดงให้เห็นถึงความตระหนักเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษาในการสื่อสารทุกรูปแบบ
 - 4.4 สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการฟังเชิงรุกและสัมภาษณ์ที่มีประสิทธิภาพ
 - 4.5 ประยุกต์ใช้ทักษะการต่อรองมาใช้เพื่อหาทางแก้ปัญหาและข้อตกลงร่วมกัน
 - 4.6 ประยุกต์ใช้ทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อลดหรือแก้ไขข้อขัดแย้ง แก้ไขปัญหา และสร้างโอกาสให้ได้มากที่สุด
 - 4.7 นำเสนอความคิดและโน้มน้าวใจผู้อื่นเพื่อให้เกิดการสนับสนุนและมีพันธสัญญาร่วมกัน
5. การจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับองค์กรหรือภายในองค์กรเพื่อให้ได้ผลหรือผลลัพธ์ที่เหมาะสมด้วยบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้
 - 4.1 ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามแนวปฏิบัติที่ระบุไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด
 - 4.2 สอบทานงานของตนเองและของผู้อื่นเพื่อประเมินว่างานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพขององค์กรหรือไม่
 - 4.3 ประยุกต์ใช้ทักษะการบริหารคนในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาผู้อื่น
 - 4.4 ประยุกต์ใช้ทักษะการกระจายงานในการมอบหมายงาน
 - 4.5 ประยุกต์ใช้ทักษะความเป็นผู้นำเพื่อโน้มน้าวใจผู้อื่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กร
 - 4.6 นำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการตัดสินใจที่ดีขึ้น

Fitri, Y. (2019) กล่าวว่า ทักษะทางวิชาชีพ (Skills) ผู้ประกอบวิชาชีพควรมีทักษะหรือความชำนาญในเรื่องที่จำเป็นต่อไปนี้

1. ทักษะในการใช้เหตุผล (Intellectual Skill) รวมถึงทักษะในการใช้ดุลยพินิจในบางสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน ความสามารถในการถามและการวิจารณ์อย่างมีเหตุผลความสามารถในการระบุและแก้ปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของงาน ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2. ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal Skill) รวมถึงความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีมเป็นหมู่คณะ การจูงใจ การมอบหมายงาน การเป็นผู้นำ การเจรจาต่อรองการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เป็นต้น

3. ทักษะในการสื่อสาร (Communication Skill) รวมถึงความสามารถ ในการฟัง การอ่าน การปรึกษาหารือ การนำเสนอข้อมูล การแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ การใช้ข้อมูล รายงาน สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

Prayogo, I. and Afrizal, T. (2021) กล่าวว่า นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Skill) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่

1. ทักษะด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ทักษะทางปัญญาทำให้ผู้ประกอบการบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะทางปัญญาที่จำเป็นต้องประกอบด้วยทุกเรื่อง ดังนี้ ความสามารถที่จะกำหนด ได้มา จัด และเข้าใจ สารสนเทศจากคนสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์และความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2. ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill) คือทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึงความชำนาญทางตัวเลขและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจ และความเสี่ยง การวัด การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล (Personal Skill) คือ ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีการพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้ และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง การจัดการตนเอง ความคิดริเริ่ม อธิติพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง พิจารณาการปรับใช้นโยบายทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

4. ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผ่านสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง การทำงานเป็นทีม การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่วัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและกายาที่แตกต่างกัน

5. ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill) ในปัจจุบันที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายทีมงานมากขึ้น

จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งต้องเข้าไปในทุกองค์ประกอบขององค์กรจะต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบโลก ทั้งนี้ยังรวมถึง การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการ โครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากรและการตัดสินใจความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

พิมพ์พิศา วรรณวิจิตร (2560) กล่าวว่า ทักษะวิชาชีพ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจและคุณสมบัติ ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ทักษะทางปัญญา ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะเหล่านี้มักได้มาจากการศึกษาทั่วไปในภาพกว้าง ทักษะทางปัญญาที่จำเป็นต้องประกอบด้วยทุกเรื่อง ดังนี้

1.1 ความสามารถที่จะกำหนดได้มาจัดและเข้าใจสารสนเทศจากคน สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.2 ซัดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์

1.3 ความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2. ทักษะด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ ประกอบด้วย ทักษะทั่วไป และทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง

2.1 ความชำนาญทางตัวเลข (การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ) และความชำนาญ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง

2.3 การวัด

2.4 การรายงาน

2.5 ความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. ทักษะส่วนบุคคล คือ ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีการพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลซึ่งรวมถึง

3.1 การจัดการตนเอง

3.2 ความคิดริเริ่ม อิทธิพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.3 ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากร ที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

3.4 ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

3.5 พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ

3.6 ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

4. ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีทำงานร่วมกับคนอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผ่านสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบของทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารประกอบด้วย

4.1 การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง

4.2 การทำงานเป็นทีม

4.3 การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน

4.4 การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ ทางวิชาชีพ

4.5 การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.6 การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4.7 ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม และภาษาที่แตกต่าง

5. ทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร มีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นการแสดงบทบาทเชิงรุกในการจัดการองค์กร ในแต่ละวันในขณะที่ก่อนหน้านี้ บทบาทของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไป มีบทบาทกับหลายทีมงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีซึ่งต้องเข้าไปในทุกองค์ประกอบขององค์กรจะต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักในเรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบโลกทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึง

5.1 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการ โครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจ

5.2 ความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคลากร

5.3 การมีภาวะผู้นำ

5.4 การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

สามารถสรุปได้ว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นทักษะที่นักบัญชีที่ดีพึงมี เพื่อนำไปใช้เจรจาต่อรองการแก้ปัญหาความขัดแย้งจากแผนกต่าง ๆ ภายใน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บัญชีที่จัดทำมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร ผู้วิจัยได้นำทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่ได้จากการศึกษามาปรับใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

3. แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

Lumme, KM (2020) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดหรือระเบียบปฏิบัติที่กำหนดให้บุคคลในองค์กรจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยข้อกำหนดหรือระเบียบปฏิบัติ

ดังกล่าว จะต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม หลักธรรมที่สภาพสังคมยึดถือ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม

Lateef, SA et al. (2019) กล่าวว่า คุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณ อาจแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ประเพณีปฏิบัติและวัตถุประสงค์ของประเทศนั้น ๆ แต่อย่างน้อยที่สุด ควรที่จะประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

1. ลักษณะของจรรยาบรรณ
2. ความแตกต่างของจรรยาบรรณตามแนวกฎเกณฑ์รายละเอียด และแนวที่เน้นแม่บทรวมทั้งผลดีและผลเสียของแต่ละแนวทาง
3. การปฏิบัติตามหลักขั้นพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ การใช้หลักฐานที่เที่ยงธรรม ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวัง และการรักษาความลับ
4. ความประพฤติเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาการ
5. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ การทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ และความคาดหวังจากสังคม
6. จรรยาบรรณและวิชาชีพ เช่น ความรับผิดชอบต่อสังคม
7. จรรยาบรรณและกฎหมาย ซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และประโยชน์สาธารณะ
8. ผลของพฤติกรรมที่ไม่มีจรรยาบรรณที่มีต่อบุคคล วิชาชีพ และสังคม
9. ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับธรรมาภิบาล
10. จรรยาบรรณและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแต่ละบุคคล เช่น การส่งสัญญาณเตือนภัย ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ความขัดแย้งทางจริยธรรม และการแก้ปัญหา

กษมาพร ยังสัมปอ (2561) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึงประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก ทำให้ได้รับความเชื่อถือจากสังคมอาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ เช่น จรรยาบรรณของพยาบาลก็คือ ประมวลความประพฤติที่วงการพยาบาลกำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้เป็นพยาบาลยึดถือปฏิบัติเป็นต้น

พัชรทิศา นวลละออง (2562) กล่าวว่า International Federation of Accountants กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องเป็นผู้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพมีจริยธรรมและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ (Professional Value, Ethic and Attitudes) ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีจรรยาบรรณในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานตรงตามความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงานที่ตนให้ บริการทางวิชาชีพ
2. ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมตรงไปตรงมา ปราศจากความลำเอียงและอคติ คงไว้ซึ่งความเป็นกลางในการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานต้องมีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใดๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ

3. ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ (Professional Competence and Due Care) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใฝ่ใจ เต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และปฏิบัติด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

4. การรักษาความลับ (Confidentiality) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่พึงเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการที่ตนได้มาจากการให้บริการทางวิชาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย เป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือโดยสิทธิในทางวิชาชีพ

5. การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Behavior) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่ และพึงปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบเพื่อรักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และงดเว้นการกระทำที่จะนำมาสู่การเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

สุพัตรา เหมือนมี (2562) กล่าวว่า จรรยาบรรณ (Ethics) เป็นแนวทางในการประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณธรรมซึ่งสมาชิกในวิชาชีพนั้นยอมรับว่าเป็นการประพฤติที่ดี และถูกต้องตามมาตรฐานจรรยาบรรณ ซึ่งประกอบด้วย

1. ประโยชน์นิยม คือการประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์และมีผลดีต่อสังคม
2. สัจนิยม คือ ประพฤติปฏิบัติโดยไม่ยึดเอาประโยชน์ของผู้ใดผู้หนึ่ง
3. มนุษย์นิยม คือการประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพ สติปัญญา ความสามัคคี ความเป็นอยู่และความเป็นธรรม

อดิگانต์ ประสมทรัพย์ (2563) กล่าวว่า จรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องประกอบไปด้วยข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และ ความซื่อสัตย์สุจริต มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความโปร่งใส หมายถึง ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ โดยไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ สามารถติดตามตรวจสอบได้

1.2 ความเป็นอิสระ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อให้ผลงานเป็นที่เชื่อถือได้

1.3 ความเที่ยงธรรม เป็นการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพโดยปราศจากความลำเอียง อคติความขัดแย้งทางผลประโยชน์และอิทธิพลของบุคคลอื่น

1.4 ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นการประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรง ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่อ้างหรือยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงาน ถ้าไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน หมายถึง การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวังรอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และ

มั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ หมายถึง การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่ไม่ได้เปิดเผยไปเปิดเผย หรือใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นไปตามสิทธิหรือในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี กล่าวคือ ผู้ประกอบวิชาชีพควรประพฤติตน ดังนี้

3.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบตามกรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ

3.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชีเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ หมายถึง ผู้ประกอบการวิชาชีพควรปฏิบัติตน ดังนี้

4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัด

4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ อุทิศตน ดูแลทรัพย์สินขององค์กร

4.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้เวลาและทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สามทั้งทางตรงและทางอ้อม

4.4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องเปิดเผยความสัมพันธ์กับองค์กร สถาบัน ธุรกิจภายนอก หรือความสัมพันธ์ทางเครือญาติเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

4.5 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่กระทำใด ๆ ที่กระทบต่อชื่อเสียงและการดำเนินการขององค์กร

4.6 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบมีเหตุผลในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมถึงนายจ้าง (ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน เจ้าของ) ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

ผกาวดี นิลสุวรรณ และคณะ (2563) กล่าวว่า นักบัญชีที่ดีจะมีลักษณะงานที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่นในหลาย ๆ ด้าน อีกทั้งบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบก็มีส่วนสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่มุ่งหวังไว้ นักบัญชีจำเป็นต้องมีคุณสมบัติสำคัญเด่นบางประการเพื่อให้สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เช่น

1. ความซื่อสัตย์สุจริต เนื่องจากงานบัญชีต้องเกี่ยวข้องกับการบริหารเงินสดและการดูแลทรัพย์สินอื่น ๆ ของกิจการ ความซื่อสัตย์สุจริตจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งที่นักบัญชีควรจะต้องมี และต้องเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหาร

2. ความละเอียดรอบคอบ งานการบัญชีเป็นงานที่จะต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก การตรวจสอบและสอบทานงานเพื่อให้มั่นใจในความถูกต้องจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

3. ความยึดมั่นในการปฏิบัติตามระเบียบ นักบัญชีจะต้องทำความเข้าใจในระเบียบและนโยบายทางการเงินอย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวข้องกับระบบการควบคุมภายใน เพื่อใช้อ้างอิง

ในการตรวจสอบความถูกต้องของรายการ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเงินนักบัญชีต้องสามารถชี้แจงระเบียบที่ถูกต้องทางการเงินให้กับผู้ปฏิบัติได้เข้าใจ และต้องบังคับใช้ระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

4. การติดตามงาน เพื่อให้การจัดทำบัญชีเป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย นักบัญชีต้องติดตามงานต่าง ๆ ที่ค้างอยู่ เพื่อให้งานเสร็จทันการปิดบัญชีประจำเดือน

5. ความกล้าในการแสดงความคิดเห็น นักบัญชีต้องกล้าแสดงความคิดเห็น โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่และความรู้ทางค่านกฎหมายภาษีอากร เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และในบางครั้งจำเป็นต้องเป็นผู้ริเริ่มในการแก้ปัญหา โดยการเรียกประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นอย่างทันท่วงที

6. ทักษะในการติดต่อสื่อสาร ภาษาบัญชี เป็นภาษาที่ยากต่อการทำความเข้าใจของผู้ฟัง เนื่องจากตัวเลขทางบัญชีถูกจัดทำขึ้น โดยอาศัยหลักการบัญชีที่มีอยู่ การอธิบายข้อมูลโดยนักบัญชีมักมีการใช้ศัพท์ทางบัญชีหรืออธิบายจากผู้คุ้นเคยกับตัวเลขทางบัญชี ซึ่งอาจเป็นการยากต่อการทำความเข้าใจของผู้ฟังที่มีใช้นักบัญชี นักบัญชีจึงต้องมีทักษะในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีให้เกิดขึ้น นักบัญชีจึงต้องพัฒนาทักษะในการสื่อสารเพื่อให้สามารถสื่อสารข้อมูลทางบัญชีให้สมาชิกในองค์กรเข้าใจได้ด้วยภาษาที่ง่าย

7. การรักษาความลับ นักบัญชีมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลสำคัญทางการเงินก่อนผู้อื่น หรือเป็นข้อมูลที่บุคคลอื่นไม่ควรรู้ เช่น เงินเดือนของพนักงานหรือผู้บริหาร เป็นต้น การเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับทางธุรกิจ เช่น ราคาขายสินค้าหรืองบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ นักบัญชีจึงต้องเก็บรักษาความลับในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี

สามารถสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นข้อกำหนดที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเที่ยงธรรม มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ รักษาความลับ และปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ พึงประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่ เพื่อให้งานที่ออกมามีประสิทธิภาพมากที่สุด และลดปัญหาความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นตามมา

4. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

Ishola, AA, et al. (2018) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อฝังใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด มักจะเกิดขึ้นเมื่อรับรู้หรือประเมินผู้คน เหตุการณ์ในสังคม จะเกิดอารมณ์ ความรู้สึกบางอย่างควบคู่ไปกับการรับรู้ นั้น และมีผลต่อความคิดและปฏิกิริยาในใจของเรา ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นพฤติกรรมภายนอกที่อาจสังเกตได้ หรือพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยง่าย แต่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นพฤติกรรมภายในมากกว่าพฤติกรรมภายนอก องค์ประกอบของทัศนคติ มี 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ (cognitive component) ความคิดความเข้าใจนี้จะเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้หรือความเชื่อ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในประสบการณ์ต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมอันเป็นเรื่องของปัญญาในระดับที่สูงขึ้น อาทิ นักบริหารหรือผู้บังคับบัญชามีความคิดหรือความเชื่อว่ามีผู้ใต้บังคับบัญชาของเขานั้นมีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ สามารถปกครองตนเองได้

ดังนั้น เขาจึงให้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ผู้ได้บังคับบัญชา หรือเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือวินิจฉัยสั่งการ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) องค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะ เป็นสภาพทางอารมณ์ (emotion) ประกอบกับการประเมิน (evaluation) ในสิ่งนั้น ๆ อันเป็นผลจาก การเรียนรู้ในอดีต ดังนั้น จึงเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกอันเป็นการยอมรับ อาทิ ชอบ ถูกใจ สนุก หรือปฏิเสธต่อสิ่งนั้น อาทิ เกลียด โกรธ ก็ได้ ความรู้สึกนี้อาจทำให้บุคคลเกิดความยึดมั่น และอาจ แสดงปฏิกิริยาตอบโต้หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกดังกล่าว

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มของพฤติกรรม (Behavior tendency component) หมายถึง แนวโน้มของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติต่อสิ่งที่ตนชอบหรือเกลียดอันเป็นการตอบสนอง หรือการกระทำในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่ดีต่อ ระบอบประชาธิปไตย บุคคลผู้นั้นก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแบบเข้าหาหรือแสวงหา (seek contact) ตรงกันข้ามหากมีทัศนคติต่อสิ่งนั้น ๆ ไม่ดี ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมในการถอยหนีหรือหลีกเลี่ยง (avoiding contact) แม้องค์ประกอบของทัศนคติทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของ พฤติกรรมนี้จะมีลักษณะสอดคล้องไปในทางเดียวกันก็ตาม แต่ก็ยังปรากฏไม่สอดคล้องสัมพันธ์ของ ปัจจัยทั้ง 3 นี้อยู่ นั่นก็คือ พฤติกรรมอาจเกิดขึ้นในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับความคิดหรือความรู้สึก ของบุคคลนั้น ๆ ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของตัวแปรอื่นอันได้แก่ สภาพแวดล้อม ยกตัวอย่างเช่น บุคคล ๆ หนึ่งอาจมีความรู้และนิยมในความคิดแบบคอมมิวนิสต์ แต่ก็กลับแสดงการต่อต้านเมื่อมีการนำเอา ระบอบนี้มาใช้ในสังคมไทย ทั้งนี้เพราะคนทั่วไปในสังคมไม่ยอมรับระบอบนี้เป็นต้น

Tan, LM, and Laswad, F (2018) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ปฏิกริยาโต้ตอบที่คนเรามีต่อ สิ่งเร้าทางสังคมการชอบไม่ชอบบางอย่าง เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การที่เกิดปฏิกริยาเช่นนี้ขึ้น เรียกว่า การมีทัศนคติต่อบางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้น ทัศนคติเป็นปฏิกริยาที่มีต่อสิ่งเร้าทางสังคม เป็นสิ่ง กระตุ้นให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีหรือไม่ดีได้หากมีเจตคติที่ดีต่องานที่ปฏิบัติอยู่ ย่อมส่งผลให้ประสบ ความสำเร็จ ทัศนคติทั้งหลายมักจะถูกประเมินออกมาในรูปของความดี ความเลว ความชอบ ความไม่ ชอบ นักจิตวิทยาได้แบ่งทัศนคติออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้สึก (Affective Domain)หมายถึงเจตคติทางด้านอารมณ์ เช่น ความโกรธ ความรัก และความชอบ

2. ด้านความเข้าใจ (Cognitive Domain) หมายถึง ความรู้หรือความเชื่อเกี่ยวกับ คุณลักษณะ ของสิ่งที่มีทัศนคติ

3. ด้านการกระทำ (Coactive) หมายถึง แนวโน้มที่คนจะปฏิบัติต่อสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบเป็น การแสดงเจตคติด้านการกระทำทัศนคติทั้ง 3 ด้านไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกัน เรื่องหนึ่งอาจมีมาก หรือน้อยกว่าอีกเรื่องหนึ่งได้ หรืออาจจะมีความรู้สึกรุนแรงในเรื่องหนึ่งแต่ไม่รู้สึกอะไรในอีกเรื่องหนึ่ง เลย

Sinaga et al. (2018) กล่าวว่า ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีการพัฒนา ทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลซึ่งรวมถึง

1. การจัดการตนเอง

2. ความคิดริเริ่ม อิทธิพล และการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา
4. ความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง
5. พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ
6. ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

เสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560) กล่าวว่า ทัศนคติ (Attitudes) นักบัญชีต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน รวมทั้งทัศนคติที่จะปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์เป็นธรรม ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ของนักบัญชี

สุพัตรา เหมือนมี (2562) กล่าวว่า ทัศนคติคือ สภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

พัชรทิศา นวลละออง (2562) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดที่ก่อสร้างขึ้นจากการเรียนรู้ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่บุคคลจะได้รับจากประสบการณ์ ซึ่งอาจเป็นประสบการณ์ตรง หรือประสบการณ์ทางอ้อมก็ได้ โดยตัวมันเองไม่ใช่พฤติกรรม (Not Behavior Per Se) ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมมากกว่าที่จะกล่าวว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงหรือสภาพความพร้อมที่จะตอบสนองต่อวัตถุ เช่น ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะชอบ หรืออยากซื้อผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่งโดยเฉพาะมากกว่าผลิตภัณฑ์อื่น เป็นต้น ทัศนคติจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุเสมอ “วัตถุ” อาจเป็นบุคคลกลุ่มบุคคล สถาบัน ผลิตภัณฑ์ ปัญหาสังคมหรืออะไรก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ เพราะว่าทัศนคติจะไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยตัวมันเอง (Self-generated) ทัศนคติมีลักษณะก่อนข้างคงทนถาวร (Enduring) ไม่ใช่อยู่ในสภาพชั่วคราวช่วยยามที่จะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ทัศนคติเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แท้จริงแล้วทัศนคติเปลี่ยนแปลงได้เพียงแต่ว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นช้ามาก และมักจะเผชิญกับการต่อต้านค่อนข้างมาก และยิ่งบุคคลมีอายุมากขึ้น ทัศนคติจะยิ่งมั่นคงมากขึ้นจนยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้

สามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึงความรู้สึก ความคิดหรือความเชื่อและแนวโน้มที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคลเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ โดยการประมาณค่าว่าชอบหรือไม่ชอบที่จะส่งผลกระทบต่อตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ในสภาวะแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ โดยที่ทัศนคตินี้ สามารถเรียนรู้ หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ และทัศนคตินั้น ที่นักบัญชีได้แสดงออกมาจากการทำบัญชี

5. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี (Efficiency of accounting practice) เป็นความสามารถในการปฏิบัติให้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การทำงานต้องเชื่อถือได้งานสำเร็จทันเวลา และผลงานได้มีมาตรฐาน ดังนั้นการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีจึง

เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในองค์กรโดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมดูแล เพื่อให้การปฏิบัติทางการบัญชีมีประสิทธิภาพทันต่อเวลา มีความถูกต้องในการรายงานผล และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ข้อมูลการบัญชีที่ดีจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานได้ ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีจะมีได้นั้นควรเริ่มจากผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ทางการบัญชี และการบริหารงานที่ดีที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ (เสาวลักษณ์ กิมสร้าง, 2560)

พิมพ์พิศา วรรณวิจิตร (2560) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Accounting Preparation Efficiency) เป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพ แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีนั้นดำเนินไปด้วยความรับผิดชอบและเอาใจใส่ โดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือและทันกาล

กษมาพร ยังสัมปอ (2561) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นวิธีการ (Mean) จัดสรรทรัพยากรเพื่อให้เกิดความสิ้นเปลืองน้อยสุด โดยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรสูงสุด กล่าวคือ เป็นการใช้โดยมีเป้าหมาย (Goal) คือ ประสิทธิภาพหรือให้บรรลุจุดหมาย ที่กำหนดไว้สูงสุด อาจเรียกว่า “ทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง (Doing thing right)” เป็นการบริหาร ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างสมดุล คือ ประหยัดเงินประหยัดเวลา ใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้คุ้มค่าด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ทำ (Key performance indicators: KPI) โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่ดีและการใช้เวลาที่เหมาะสม ทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน อันเป็นผลทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุดบรรลุเป้าหมายขององค์กรซึ่งก็คือ เกิดประสิทธิผล

ภัสภุมิ สุขสงวน (2562) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Accounting Preparation Efficiency) หมายถึง ระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่ได้ใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบต่องานบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามหลักการ อุดมการณ์องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รายงานทางการเงินแสดงฐานะการเงินตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนั้นไว้ช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับ และ ข้อจำกัดของข้อมูลทางการบัญชีช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหลายฝ่ายทั้งผู้จัดทำและผู้ใช้อข้อมูลในรายงานทางการเงิน และสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้อย่างถูกต้องโดยอาจมุ่งเน้นการจัดทำบัญชีได้ในหลายลักษณะ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. การจัดทำทะเบียนคุม คือ การจัดทำบัญชีวัสดุให้จัดทำแต่ละปีงบประมาณ เมื่อขึ้นปีงบประมาณใหม่ให้ขึ้นแผ่นใหม่ทุกครั้ง หากมีวัสดุ คงเหลือให้ยกยอดคงเหลือจากปีก่อนเป็นยอดยกมาในปีปัจจุบัน หรือการจัดทำบัญชีขั้นต้นซึ่งได้ข้อมูลมาจากการวิเคราะห์ และบันทึกรายการทางบัญชีด้านรายรับและรายจ่ายเงินทั่วไป และทำการตรวจสอบยอดเงิน

2. การจัดทำบัญชีหลัก คือ การจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพผู้ทำ บัญชีจะต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีอย่างถ่องแท้ หากขั้นตอนในการจัดทำบัญชีมีความยุ่งยากและซับซ้อนต่อการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ทำบัญชีไม่เข้าใจขั้นตอนการจัดทำบัญชี และไม่สามารถจัดทำบัญชีตามระเบียบ ของหน่วยงานส่งเสริมได้ หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการประยุกต์วิธีการจัดทำบัญชีหรือขั้นตอนในการจัดทำบัญชีให้เหมาะสมกับบริบทการดำเนินงานของแต่ละชุมชน

3. การจัดทำรายงานงบการเงิน คือ รายงานทางการเงินและบัญชีที่มีแบบแผน เพื่อแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดในแต่ละงวดบัญชี เพื่อนำเสนอฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของกิจการ ทราบถึงผลการบริหารของฝ่ายบริหารว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด บรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ให้ข้อมูลแสดงผลกระทบทางการเงินจากเหตุการณ์ในอดีตและผลกระทบที่จะเกิดในอนาคต

อติกานต์ ประสมทรัพย์ (2563) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี หมายถึง การจัดทำบัญชีให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ซึ่งงานจะต้องมีความเชื่อถือได้ ผลงานต้องได้มาตรฐานตามที่ตั้งไว้ โดยจะเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพ แสดงให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีนั้นมีประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี ซึ่งประกอบไปด้วย

1. การจัดทำทะเบียนคุม เป็นการลงบัญชีควบคุมวัสดุและลงทะเบียนครุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับหลักการและนโยบายบัญชี

2. การจัดทำบัญชีหลัก เป็นการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามระเบียบ หน่วยงานกำกับดูแลมีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี แก่สถาบันการเงินชุมชน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลควรมีความรู้ทางด้านบัญชีและระเบียบในการจัดทำบัญชีและให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ

3. การจัดทำรายงานงบการเงิน เป็นการรายงานทางการเงินและบัญชีที่แสดงถึงสถานะในการดำเนินงานและผลประกอบการของบริษัท สำหรับระยะเวลาแต่ละรอบบัญชี

พิมพ์พิศา วรณวิจิตร (2560) กล่าวว่า ในการประเมินประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะยึดตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งระบุว่า จะต้อง จัดทำทะเบียนต่างๆ ประกอบด้วย ทะเบียนสมาชิก ทะเบียนคณะกรรมการ ทะเบียนคุมคำขอกู้ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ทะเบียนคุมเงินสัจจะสะสม และทะเบียนคุมเงินทุนอื่นๆ จัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการรับและจ่ายเงิน ได้แก่ สัญญากู้ยืมเงินและคำขอกู้ ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย และเอกสารจากธนาคาร จัดทำบัญชีหลักได้แก่สมุดบัญชีเงินสด สมุดบัญชีรายวันรับ สมุดบัญชีรายวันจ่าย และ จัดทำงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะการเงิน และรายงานสถานะทางการเงินต่อคณะกรรมการและสมาชิก ดังนั้นการจัดทำบัญชี ประกอบด้วย

1. การจัดทำทะเบียนคุม

ทะเบียนคุมเจ้าหนี้และใบสำคัญค้างจ่าย ตรวจสอบเอกสารขอเบิก วันที่วันที่ผ่านรายการในระบบGFMS เลขที่ขอเบิก รายการค่าใช้จ่าย ผู้รับเงิน จำนวนเงินที่ขอเบิก ให้ถูกต้องตามใบสำคัญและเอกสารขอเบิกเพื่อตั้งเจ้าหนี้และใบสำคัญค้างจ่าย ตามหลักบัญชีเกณฑ์คงค้างให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS- ทะเบียนคุมเงินฝากคลัง ตรวจสอบเอกสารขอเบิก วันที่วันที่ผ่านรายการในระบบ GFMS เลขที่ขอเบิกรายการค่าใช้จ่าย จำนวนเงินที่ขอเบิก ให้ถูกต้องตามใบสำคัญ เอกสารขอเบิกและประเภทของเงินฝากคลัง เพื่อหักเงินฝากคลังให้ถูกต้องกับรายการบัญชีในระบบ GFMS- ทะเบียนคุมลูกหนี้เงินยืมราชการ ตรวจสอบเอกสารขอเบิก วันที่วันที่ผ่านรายการในระบบ GFMSเลขที่ขอเบิก ผู้ยืมเงิน รายการค่าใช้จ่าย จำนวนเงินที่ขอเบิก ให้ถูกต้องตามสัญญาเงินยืมและเอกสารขอเบิก เพื่อตั้งลูกหนี้เงินยืมราชการให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS4.4 กลุ่ม

บัญชีตรวจสอบการอนุมัติจ่ายเงินและโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร จากกรมบัญชีกลางในระบบ GFMS (RPT 503) กลุ่มบัญชีบันทึกรับเงินโอนเข้าบัญชีธนาคารในทะเบียนคุมบัญชีเงินฝากธนาคาร ดังนี้- ทะเบียนคุมบัญชีเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารขอเบิกและเอกสารเงินโอนเข้าบัญชี (RPT 503) บันทึกวันที่ผ่านรายการ เลขที่ขอเบิก เลขที่เงินโอนเข้า วันที่เงินโอนเข้า จำนวนเงิน เพื่อรับเงินเข้าบัญชีธนาคารในงบประมาณ ให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS- ทะเบียนคุมบัญชีเงินฝากธนาคารนอกงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารขอเบิกและเอกสารเงินโอนเข้าบัญชี (RPT 503) บันทึกวันที่ผ่านรายการ เลขที่ขอเบิก เลขที่เงินโอนเข้า วันที่เงินโอนเข้า จำนวนเงิน เพื่อรับเงินเข้าบัญชีธนาคารนอกงบประมาณของ ให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS กลุ่มการเงินเขียนเช็คสั่งจ่าย/เสนอเช็คผู้มีอำนาจลงนาม จ่ายเจ้าหน้าที่ตามใบสำคัญขอเบิกให้ทันตามกำหนดเวลาและถูกต้องตามระเบียบเบิกจ่ายเงินจากคลัง ขอหลักฐานประกอบการจ่ายเงินจากผู้รับเงินแนบกับใบสำคัญเบิกทำขอจ่ายเงิน เพื่อหักล้างเงินฝากธนาคารในระบบ GFMS แนบเอกสารขอจ่ายในระบบ GFMS กับใบสำคัญ กลุ่มบัญชีบันทึกการจ่ายเงินฝากธนาคาร ในทะเบียนคุมบัญชีเงินฝากธนาคาร ดังนี้ ทะเบียนคุมบัญชีเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารขอจ่ายในระบบ GFMS บันทึกวันที่ขอจ่าย เลขที่ขอจ่าย วันที่จ่ายเช็ค เลขที่เช็ค จำนวนเงินจ่าย เพื่อจ่ายเงินออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS- ทะเบียนคุมบัญชีเงินฝากธนาคารนอกงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารขอจ่ายในระบบ GFMS บันทึกวันที่ขอจ่าย เลขที่ขอจ่าย วันที่จ่ายเช็ค เลขที่เช็ค จำนวนเงินจ่าย เพื่อจ่ายเงินออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารนอกงบประมาณ ให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS กลุ่มบัญชีบันทึกล้างใบสำคัญที่จ่ายแล้ว ในทะเบียนคุมเจ้าหน้าที่และใบสำคัญค้างจ่าย ตรวจสอบเอกสารขอจ่ายในระบบ GFMS บันทึกวันที่ขอจ่าย เลขที่ขอจ่าย จำนวนเงินที่จ่าย เพื่อล้างบัญชีตามหลักบัญชีเกณฑ์คงค้างให้ถูกต้องตรงกับรายการบัญชีในระบบ GFMS

2. การจัดทำบัญชีหลัก

การจัดทำบัญชีหลัก เป็นการประเมินประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะยึดตามคู่มือแนวทางการดำเนินของกลุ่มออมทรัพย์ โดยการจัดทำบัญชีหลัก จะต้องจัดทำทะเบียนต่างๆเพื่อจัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการรับและจ่ายเงิน ได้แก่ สัญญากู้ยืมเงินและคำขอกู้ ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย และเอกสารจากธนาคาร การจัดทำบัญชีหลัก ได้แก่ สมุดบัญชีเงินสด สมุดบัญชีรายวันรับ สมุดบัญชีรายวันจ่าย และ จัดทำงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะการเงิน และรายงานสถานะทางการเงินต่อคณะกรรมการและสมาชิกปีละ 2 ครั้ง ดังนั้น หากกลุ่มออมทรัพย์สามารถจัดทำทะเบียน จัดทำบัญชีหลัก และจัดทำงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะการเงินได้ถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และรายงานสถานะการเงินทันตามเวลาที่กำหนด ถือว่ากลุ่มมีประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชี การจัดทำบัญชีหลักได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสูงสุด จะต้องศึกษาข้อกฎหมายที่จะทำให้กิจการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีสูงสุด และปลอดภัยจากภาระที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนภาษีอากรจะต้องคำนึงถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต หากมุมมองของผู้วางแผนขาดความรอบคอบในการศึกษาการจัดทำบัญชีหลัก

3. การจัดทำรายงานการจัดทำรายงานงบการเงิน

การจัดทำรายงานการจัดทำรายงานงบการเงิน เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้เป็นเจ้าของโดยการนำเสนอในรูปแบบของงบกำไรขาดทุน งบดุล งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นของงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี และหมายเหตุประกอบงบการเงินการจัดทำรายงานงบการเงินจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน การดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจโดยข้อมูลส่วนใหญ่ที่แสดงในการจัดทำรายงานงบการเงินแสดงข้อมูลเป็นตัวเลข จากผลกระทบทางการเงินของเหตุการณ์ในอดีต และข้อมูลดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร หรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารในการบริหารทรัพยากรของกิจการ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจนี้อาจรวมถึงการตัดสินใจลงทุน หรือการตัดสินใจขายเงินลงทุนในกิจการออกไป หรืออาจตัดสินใจหรือเปลี่ยนแปลงผู้บริหารใหม่นอกจากนี้การจัดทำรายงานงบการเงินควรแสดงข้อมูลของรอบระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการสำหรับรอบระยะเวลาที่ต่างกัน โดยการจัดทำงบการเงินเปรียบเทียบ 2 ปี ระหว่างปี ปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา ทั้งนี้การจัดทำรายงานงบการเงินอาจไม่ได้ให้ข้อมูลทุกประเภทที่ผู้ใช้งบการเงินต้องการ ดังนั้นผู้ใช้งบการเงินจึงควรนำข้อมูลจากการจัดทำรายงานงบการเงินไปใช้เป็นส่วนประกอบหนึ่งในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจอย่างระมัดระวังควบคู่กับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อตัดสินใจ เช่น การคาดการณ์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต ความผันผวนทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย

สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี เป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเป็นการบริหาร ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างสมดุล ได้แก่ ประหยัดเงินประหยัดเวลา ใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ใช้วัสดุ อุปกรณ์ให้คุ้มค่าด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ทำได้ ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำทะเบียนคุม การจัดทำบัญชีหลัก และการจัดทำรายงานงบการเงิน จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยนำมาปรับใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ต่อไป

6. แนวคิดความสำเร็จของการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี

ความหมายของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาเอกสารการวิจัย และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เป็นเป้าหมายหลักของการบริหารงาน เพื่อให้ผู้บริหารได้กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายกลยุทธ์ และเป้าหมายในการปฏิบัติงานแล้วสิ่งสำคัญคือทำอย่างไรจึงจะสามารถนำนโยบายและกลยุทธ์ต่าง ๆ มาประยุกต์สู่การปฏิบัติใช้เพื่อผู้ปฏิบัติงานนั้นๆ สามารถปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จในเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นต้องทราบความหมายของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผู้ให้คำนิยามและความหมายของความสำเร็จในการปฏิบัติงานไว้ต่อไปนี้

พิมพรรณ กวางเดินดง (2542: 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

หมายถึง การประเมินตนเองในแง่ของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการรับรู้ถึงการประเมินในเชิงบวกจากผู้ทำงานร่วมกัน

ภุริชญา มัชฌิมานนท์ (2544: 35) ได้ให้ความหมายว่าหมายถึง การประเมินการปฏิบัติงานของตนเองว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจและมีประสิทธิผลตรงตามเป้าหมาย หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อภิวัฒน์ จันกัน (2544: 23-25) ได้ให้ความหมายว่าหมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเองว่าพึงพอใจและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ 12 ด้านต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงาน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง สมเหตุสมผลและทันเหตุการณ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การได้รับความเชื่อถือจากผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต ความใส่ใจในระเบียบแบบแผน ความพึงพอใจของลูกค้าและความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ

จากความหมายของความสำเร็จในการปฏิบัติงานข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง การวินิจฉัยการรับรู้และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลว่ามีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและบรรลุในผลที่คาดหวังขององค์กร มีความคาดหวังในความสำเร็จ 4 ด้านเป็นสำคัญ สมใจลักษณะ (2543: 251 - 252) ได้แก่

1. การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) หมายถึงการพิจารณาผลผลิตของการทำงานตรงเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด
2. การจัดหาและการใช้ทรัพยากร (Procurement and Resource Using) หมายถึงการพิจารณาว่าจะมีผลผลิตได้ตามเป้าหมายความสำเร็จนั้นจะต้องจัดหาด้วยทรัพยากรอย่างไรเป็นการ พิจารณาประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรว่ามีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใดและไม่เกิดการสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงาน
3. กระบวนการปฏิบัติงาน (Operation Process) หมายถึงการพิจารณาว่าจะต้องปฏิบัติงานภายในองค์กรซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท วิชาชีพ การมีประสิทธิภาพของการทำงาน ทำงานได้งานครบถ้วน ใช้เวลาน้อย มีการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการช่วยปฏิบัติงาน
4. ความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) หมายถึง เป็นการพิจารณาว่าผลงานมีความสำเร็จด้านต่าง ๆ ในกระบวนการทำงานของตนเองที่ใช้อย่างนำมาซึ่งความพอใจของผู้เกี่ยวข้องของตนเอง ตามไปด้วย

การประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (Work Success Evaluation)

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง มีผู้กล่าวถึงการประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงานไว้ว่าการประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการของการตัดสินใจการวินิจฉัย การตีความหมายสิ่งใด

สิ่งหนึ่งอย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์โดยอาศัยความยุติธรรม (Value Judgment) ความไม่ลำเอียง หรืออคติของผู้ประเมิน (บรณรงค์ โต้จินดา, 2539: 215) บุคคลทุกคนต้องให้ความสำคัญของการการประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคคลที่จัดตั้งขึ้นมา หวังที่ประสบความสำเร็จก้าวหน้า องค์กรทั้งหลายปรารถนาที่จะทำให้เงินทุกบาทที่ต้นลงทุนไปถูกใช้อย่างคุ้มค่าและจากความสำเร็จ

ความสำเร็จของการทำงานที่สรุปไว้แล้วนั้น กรอบกับการประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงานจึงสามารถจำแนกได้ดังนี้

(สมใจ ลักษณะ, 2543: 251 - 252)

1. การบรรลุเป้าหมายขององค์กร (Goal Accomplishment) การพิจารณาผลผลิต (Output)

ขององค์กรว่าตรงตามเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด เช่น ต้องการผลิตสินค้าให้ได้ปริมาณตามเป้าหมายการขายและการบริการใดครบถ้วนต้องการผลกำไรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 60 มากกว่าปีที่แล้ว กรณีที่เป็นสัญญาณอันตรายว่ามีปัญหาในองค์กร คือ ผลผลิตต่ำกว่าเป้าหมาย และบางครั้งก็เป็นเพราะตั้งเป้าหมายต่ำเกินไปจนเกิดภาพลวงว่าบรรลุเป้าหมายแล้ว ในการประเมินความสำเร็จนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา อินทร์กิจ (2545: 31) ที่ได้กำหนดกรอบการประเมินต้นความสำเร็จในกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหาร ประกอบด้วยความสำเร็จในการวางแผน (Planning) ความสำเร็จในการจัดตั้งองค์กร (Organizing) ความสำเร็จในการบริหารงานบุคคล (Staffing) ความสำเร็จในการอำนวยการ (Directing) ความสำเร็จในการควบคุม (Controlling) และ ฎริชญา มัชฌิมานนท์ (2544: 83-88) ได้กำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้มุ่งไปสู่ความสำเร็จของงาน ประกอบด้วย

1.1 ความรับผิดชอบ (Accountability) มั่นใจว่ามีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพและการดำรงอยู่ด้วยความจงรักภักดีต่อองค์กร ยึดมั่นในกฎเกณฑ์และความรับผิดชอบ สามารถสร้างความมั่นใจได้ว่าโครงการภายใต้ความรับผิดชอบจะสำเร็จตามเวลาและงบประมาณที่กำหนดมีการกำกับติดตามและประเมินผลแผนงาน โดยเน้นที่ผลลัพธ์และวัดผลที่สัมฤทธิ์

1.2 การให้บริการลูกค้า (Customer Service) สนองความต้องการของลูกค้าที่แตกต่างกันพร้อมที่จะปรับปรุง การจัดลำดับก่อนหลังเพื่อสนองตอบต่อแรงกดดันและการเปลี่ยนแปลง ความต้องการของลูกค้า สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า และสนองความต้องการลูกค้า ช่วยให้เกิดผลสำเร็จ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และถือว่าเป็นสิ่งที่ผูกพันที่จะต้องปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

1.3 การตัดสินใจ (Decisiveness) มีการตัดสินใจที่ดี รับรู้ผลกระทบและการนำเอาผลการตัดสินใจไปใช้ มีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและทันเวลา แม้ว่าข้อมูลจะมีข้อจำกัดหรือผลที่ได้รับอาจไม่พึงพอใจขึ้นก็ตามเป็นการวางแผนดำเนินการและสร้างผลสำเร็จให้เกิดขึ้นไว้วางหน้า

1.4 ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) รู้จักใช้โอกาสในการพัฒนาการตลาดจากผลผลิตใหม่ และการให้บริการทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตัดสินใจที่จะเสี่ยงและริเริ่มการทำงานเสี่ยงเพื่อผลสำเร็จ ซึ่งมีคุณประโยชน์หรือเกิดความก้าวหน้า

1.5 การแก้ไขปัญหา (Problem Solving) กำหนดและวิเคราะห์ปัญหา แยกความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่สอดคล้องกันและแตกต่างกัน เพื่อการตัดสินใจที่เป็นเหตุเป็นผลให้วิธีการแก้ไขปัญหาแก่บุคคลและองค์กร

1.6 มีเทคนิคที่เชื่อถือได้ (Technical Credibility) มีความเข้าใจและรู้จักประยุกต์ใช้วิธีการที่เหมาะสม กำหนดกฎเกณฑ์และนโยบายที่สัมพันธ์กับที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด มีความสามารถใช้งานตัดสินใจที่สำคัญ การให้การฝึกอบรมการพัฒนาตามความต้องการ มีความเข้าใจในการเชื่อมโยงระหว่างสมรรถภาพทางการบริหารและภารกิจที่ต้องการ

2. ความสำเร็จในการจัดหาและใช้ทรัพยากรที่เป็นระบบ (System Resource) การจัดหาและการใช้ทรัพยากร (Procurement and Resource Using) พิจารณาว่าการทำงานจะได้ตามเป้าหมายความสำเร็จนั้น จำเป็นจะต้องจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากร เช่น เงินงบประมาณได้ครบถ้วนพอเพียงใด เป็นการพิจารณาประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในลักษณะที่มีเงินเพียงพอสำหรับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติและเงินนั้นถูกใช้อย่างมีคุณภาพได้ มาตรฐานความถูกต้องเหมาะสมไม่เกิดการสูญเปล่า

ธีระ รุญเจริญ (2546: 76) ซึ่งได้อธิบายกรอบของการระดมทรัพยากรและการลงทุนซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานทราบรายการสินทรัพย์เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคคลและหน่วยงาน สนับสนุนให้บุคลากรและหน่วยงานร่วมมือกันใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ การระดมทรัพยากรมีแนวทางการปฏิบัติ คือ ศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมและภารกิจ งานโครงการ ตามกรอบประมาณการระยะปานกลาง และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่มีความจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมให้เป็นไปตามความเร่งด่วนและช่วงเวลา สํารวจข้อมูลที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนโดยตรวจสอบข้อมูลเชิงลึกพร้อมกับให้มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ศึกษา วิเคราะห์แหล่งทรัพยากรบุคคล หน่วยงาน องค์กร ที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม จัดทำแผนการระดมทรัพยากรโดยกำหนดวิธีการ แหล่งการสนับสนุนเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินการ และผู้รับผิดชอบ การเก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายไปใช้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ต้องใช้วงเงินเพิ่มเติมให้เป็นไปตามระเบียบ

3. ความสำเร็จในการจัดกระบวนการปฏิบัติงานภายใน (Internal Process and Operation) พิจารณาจากกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน การไหลเลื่อนส่งต่อของงาน การมีประสิทธิภาพของการทำงานที่ดำเนินงานครบถ้วน ใช้เวลาน้อย ต้นทุนน้อย มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีช่วยปฏิบัติงาน บุคคลทำงานเต็มศักยภาพ ไม่มีสภาพคนล้นงานหรืองานล้นคน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มงาน มีความราบรื่นไม่มีความขัดแย้ง สิ่งสำคัญของการปฏิบัติงานนั้นต้องมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งปัจจัยสำคัญที่มุ่งไปสู่ผลลัพธ์มีคุณลักษณะสำคัญประกอบการเข้าใจและการประยุกต์ใช้วิธีการที่เหมาะสม กำหนดเงื่อนไขกฎเกณฑ์และนโยบายที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญ มีความเข้าใจในการเชื่อมโยงระหว่างสมรรถภาพทางการบริหารและภารกิจที่ต้องการวิเคราะห์สถานการณ์การฝึกหัดและใช้วิธีการทางเทคนิคที่เหมาะสม การมุ่งเน้นผลลัพธ์โดยการกำหนดแผน โครงการกลยุทธ์ ประเมินความเป็นไปได้ด้านนโยบาย โปรแกรม รวมถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่เป็นจริง ทั้งในระยะยาวและระยะสั้น และการฝึกการตัดสินใจที่ดี ในงานเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดการ การกำหนดกิจกรรมตามลำดับก่อนหลัง หรือสร้างความสมดุลตามความต้องการและความสนใจของลูกค้า

4. ความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) เป็นการพิจารณาว่าผลงานความสำเร็จของการทำงาน และกระบวนการปฏิบัติที่ใช้ นำมาซึ่งความพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ กลุ่มคนที่สมควรพิจารณา คือ ลูกค้า ผู้ถือหุ้น ทีมบริหารองค์กร พนักงานและลูกจ้างทุกระดับ ชุมชน หน่วยงานของรัฐ ความพึงพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ซึ่ง Good (1973: 320) ได้ให้

ความหมายของความพอใจไว้ว่า ความพอใจหมายถึงสภาพ คุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้นๆ และ จีรวัดน์ กิตติมงคลมา (2543:17) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ความพอใจหมายถึง สภาวะที่จิตปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ความเครียดนั้นก็เลยน้อยลง ความพอใจก็จะเกิดขึ้น และในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พอใจก็จะเกิดขึ้น

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การที่ผู้บริหารจะพัฒนาองค์กรหรือทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องคำนึงและพิจารณาความบกพร่องหรือความด้อยในตัวเองซึ่ง โดยอาศัยรูปแบบการวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งจะเป็นที่มาของการกำหนดปัญหา เพราะปัญหาคือสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อรอการแก้ไข หรือความสำเร็จในการปฏิบัติงานต่ำกว่ามาตรฐานหรือความคาดหวัง และปัญหาอาจเกิดที่เป้าหมาย เกิดที่ผลผลิต เกิดที่กระบวนการ หรือเกิดที่ปัจจัยอื่นๆก็ตามล้วนเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เมื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้นได้แล้วนั้นก็ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้เป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาองค์กรและวางแผนฝึกอบรมให้ผู้บริหารมีทักษะการบริหารทั้งด้านบุคคล ด้านองค์กร ด้านทรัพยากร ให้เกิดความพึงพอใจกับทุกฝ่ายและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร และย่อนำไปสู่ความสำเร็จของหน่วยงานในที่สุด อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีผู้กำหนดกรอบแนวคิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานไปในแนวทางที่ต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดกรอบแนวคิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานของ สมใจ ลักษณะ (2543: 251-252) เป็นสำคัญ ประกอบด้วย การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) การจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากร (System Resource) กระบวนการปฏิบัติงาน (Internal Process and Operations) และความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) ซึ่งจะเป็ข้อมูลทีสะท้อนความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้แล้ว ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ (PFE) ปัจจัยเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพด้านพลังการทำงาน ด้านการอุทิศตน และด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จใน วิชาชีพ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในขณะการปฏิบัติงานสอบบัญชี นั้นมีความรู้สึกว่าตนเองมีพลังและมุ่งมั่นในการทำงาน มีความกระตือรือร้น มีการกำหนดเป้าหมาย มีจิตใจจดจ่อ กับงาน มีความสุขกับงาน มีความสามารถในการจัดระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวรรณ วงศ์ไชย (2552) กล่าวว่า ผู้สอบบัญชีที่มี ความสามารถจัดระบบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และศักยภาพในการซักถาม การคิดอย่างมีเหตุมีผล มีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เป็นผู้สอบบัญชี รับอนุญาตที่ประสบความสำเร็จ และนอกจากนี้ “ความเป็นมืออาชีพ” ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องเป็นองค์ประกอบหนึ่งด้วยดังจะกล่าวต่อไปนี้

ความหมายของความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีหมายถึง มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถ ที่มีคุณภาพ มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน ไม่เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญ ยึดถือในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องใช้

ความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชีให้แก่ธุรกิจ เพื่อนำมาสู่ความแข็งแกร่งศักยภาพ ความอยู่รอด และความสำเร็จมีการยึดถือการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีจะมีคุณค่าสูงขึ้นถ้ามีการผสมผสานทักษะต่างๆ เพื่อคุณสมบัติเป็นผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ

วัตถุประสงค์ของความเป็นมืออาชีพ

การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นที่ยอมรับขององค์กร หรือบุคคลภายนอก โดยอาศัยการฝึกฝนและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาจนเกิดความเชี่ยวชาญ หรือเป็นมืออาชีพ ความเป็นมืออาชีพมีความสำคัญมากในการปฏิบัติงาน ความเป็นมืออาชีพในตัวย่อมส่งผลดีต่อตนเองและด้านการงาน สังคมยอมรับในผลลัพธ์ที่ออกมา ดังนั้นความสำคัญของการเป็นมืออาชีพแบ่งออกได้เป็น 12 ข้อ ดังนี้ (จำลักษณ์ ขุนพล, 2551)

1. ไม่ล้าเส้น การเป็นมืออาชีพควรระวังการพูด กิริยา ท่าทาง การเขียน และการลงมือทำงาน ไม่วิจารณ์งาน ไม่ก้าวร้าวงานของบุคคลอื่น
2. ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยทำงานแบบสร้างสรรค์ คิดเป็นระบบป้องกันการเกิดปัญหาใหม่ และป้องกัน ปัญหาเดิมที่เกิดซ้ำซาก ประเมินสถานการณ์ ศึกษาข้อมูล มองความเป็นไปได้และหาแนวทางการทำงานใหม่ ๆ
3. มีความรับผิดชอบ สามารถยอมรับและจัดการกับผลที่เกิดขึ้น ทั้งผลโดยตรงและผลกระทบทางอ้อม ทั้งความดีและความชอบ และความผิดพลาด ไม่หลีกเลี่ยงปัญหา หรือนำปัญหาไปให้บุคคลอื่น
4. มีการตัดสินใจได้ดี ในการทำงานเมื่อเผชิญกับปัญหา มีเวลาจำกัดไม่สามารถหาข้อมูลมาช่วยได้ ความเป็นมืออาชีพช่วยให้มีความมั่นใจและตัดสินใจได้ดี
5. ให้เกียรติและยอมรับบุคคลอื่น เคารพกติกา มารยาททางธุรกิจและสังคม นับถือตนเองมากเท่ากับนับถือบุคคลอื่น ตระหนักถึงความมรรยาธมีศักดิ์ศรีและเกียรติเท่ากัน
6. รักษาเกียรติ เมื่อเกิดความพ่ายแพ้ สามารถยอมรับได้มีการวางตัวที่ดีรักษาเกียรติและความสง่างาม บุคคลที่ไม่มีความเป็นมืออาชีพมักเผยให้เห็นบุคลิกอีกด้านหนึ่ง เมื่อบุคคลมีความเป็นมืออาชีพเมื่อพ่ายแพ้จะไม่มีปฏิกิริยาทางลบกับผู้อื่น ไม่โทษว่าเป็นความผิดของผู้อื่น มีอารมณ์ที่สงบนิ่ง
7. ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ความเป็นมืออาชีพสามารถปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงได้ดียอมรับได้ในเวลาอันสั้น บางกรณีอาจไม่เห็นด้วยแต่ไม่ต่อต้าน พยายามชี้แจงผลกระทบให้ผู้รับผิดชอบทราบ และหาแนวทางแก้ไข
8. เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น ยอมรับผิดและขอโทษ ไม่ขยายความผิดพลาดของบุคคลอื่นให้ใหญ่ขึ้น ไม่ปิดบังหรือกลบเกลื่อนความผิดพลาดของตนเอง ยอมรับผิดและขอโทษ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้ผลงานดีขึ้น
9. มีความยืดหยุ่นปรับตัวได้ความยืดหยุ่นของผู้มีความเป็นมืออาชีพ คือความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในเหตุการณ์ต่างๆ มีทัศนคติเชิงบวก โดยนำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นมาใช้พัฒนา ศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น
10. ไม่หลงตัวเอง ให้เกียรติผู้ร่วมงาน ไม่ใช้การบริหารเสน่ห์เพื่อให้ผู้อื่นมาชอบ โดยใช้วิธีการทุ่มเท สร้างผลงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

11. มนุษยธรรมกับการดำเนินธุรกิจ การดำเนินธุรกิจมุ่งเน้นการสร้างผลกำไรในรูปของตัวเงิน มีการแข่งขันสูง อาจมีการทำงานเพื่อผลประโยชน์แอบแฝง แต่ความเป็นมืออาชีพสามารถสร้างความสมดุลระหว่างงานกับผลประโยชน์ทางธุรกิจได้แบบมีชัยชนะทั้ง 2 ฝ่าย

12. การพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ความเป็นมืออาชีพตระหนักถึงคุณค่าการพัฒนาตนเอง โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย และช่วยพัฒนาสังคมได้

จากความสำคัญของการเป็นมืออาชีพ สามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเป็นมืออาชีพอาศัยปัจจัยหลายๆ ด้านประกอบกันเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของตัวบุคคลนั้น ซึ่งเห็นได้จากผลงาน หรือชื่อเสียง ประกอบด้วยความรับผิดชอบ ไม่ล่าเส้น การตัดสินใจด้วยความรอบคอบ เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน และศักยภาพของบุคคลนั้นๆ ได้นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Experience) เป็นระยะเวลาอันยาวนานและเข้มข้นเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดและมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่า ทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น (Lifelong Learning) โดยถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนา และรักษาความสามารถด้านวิชาชีพ โดยมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับให้นักบัญชีได้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องประเทศไทย

อดิگانต์ ประสมทรัพย์ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในมุมมองของพนักงานบัญชี ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ศึกษา 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในมุมมองของพนักงานบัญชี ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในมุมมองของพนักงานบัญชี ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านทักษะในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในมุมมองของพนักงานบัญชี ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร จำนวน 395 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ ใช้การทดสอบแบบ t-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่าง จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุ (Multiple Regression) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานบัญชีที่มีเพศและอายุต่างกัน มีประสิทธิภาพการทำงานไม่ต่างกัน ในขณะที่พนักงานบัญชีที่มีระดับการศึกษา และ

ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยด้านทักษะในการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิเคราะห์และแก้ปัญหา มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ได้แก่ ด้านความถูกต้องของงบการเงิน ด้านความทันเวลา และด้านคุณภาพงาน

ผกาวดี นิลสุวรรณ และคณะ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงินของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์กับคุณภาพของการจัดทำงบการเงิน และ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ที่มีผลต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงิน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการของสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติทดสอบ ได้แก่ การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสถิติถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงิน คือ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษีอากรธุรกิจ ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านภาษา ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงิน คือ ด้านคอมพิวเตอร์ และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนั้นผู้ประกอบการต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัตินักบัญชีทางด้านคอมพิวเตอร์ และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและประสิทธิผลซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสำนักงานบัญชีประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของสำนักงานบัญชีทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สุพัตรา เหมือนมี (2562) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี และเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตร ในเขตพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6 จำนวน 8 จังหวัด คือ นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ พิจิตร และเพชรบูรณ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 200 ราย ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำบัญชีส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาในสาขาการบัญชีมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีค่อนข้างมาก แต่ยังขาดการพัฒนาความรู้ การฝึกอบรมด้านบัญชี ผู้จัดทำบัญชีมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และความสามารถทางวิชาชีพของนักวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากใกล้เคียงกันสำหรับทุกพื้นที่ เช่นเดียวกันกับการกำกับดูแลสหกรณ์สหกรณ์อยู่ในระดับมากใกล้เคียงกันสำหรับทุกพื้นที่ และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรพบว่า ปัจจัยหน้าที่กำกับดูแลของสำนักงาน

ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูงที่สุดกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ในขณะที่ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความสามารถทางวิชาชีพของนักวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรเป็นลำดับรองลงมา

เสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนจากธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 113 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือ ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ตามลำดับ

พิมพ์พิศา วรณวิจิตร (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัยและอำเภอนาเชือกจำนวน 44 กลุ่ม เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ทางด้านบัญชี และความเข้าใจในขั้นตอนการทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยปัจจัยด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ และปัจจัยด้านความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์ ส่วนปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำบัญชีด้านการฝึกอบรมทางด้านบัญชีของผู้จัดทำบัญชี และด้านหน่วยงานกำกับดูแล ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า หากผู้ทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความรู้ด้านการบัญชีเป็นพื้นฐาน และมีความเข้าใจในขั้นตอนการทำบัญชี จะส่งผลให้การจัดทำบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กษมาพร ยังสัมป่อย (2561) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการปฏิบัติงานด้านความรู้ทางด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี การ

ฝึกรอบมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ความเข้าใจในขั้นตอนจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานครประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คนด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้นำข้อมูลไปทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis) ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 25 -35 ปีมีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระยะเวลาในการทำงานเป็นผู้ทำบัญชี 5-10 ปีส่วนใหญ่ทำงานที่เป็นบริษัทมีพนักงานจำนวน 21-50 คนเป็นบริษัทที่มีลักษณะของการประกอบธุรกิจซื้อขายไปข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติงานพบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานของบริษัทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยพบว่ามากที่สุดคือด้านความ

ภักศภูมิ สุขสงวน (2562) ทำการศึกษาเรื่อง ศักยภาพและประสิทธิภาพของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพและประสิทธิภาพของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชี ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 260 คน สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านการฝึกรอบม ด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และประสิทธิภาพ

ของนักบัญชีด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความทันเวลา ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านการฝึกรอบม ด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยัน ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านการฝึกรอบม ด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี

พัชรทิศา นวลละออง (2562) ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน: กรณีศึกษานักบัญชีในกรมสรรพสามิต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีในกรมสรรพสามิต และ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินของนักบัญชีในกรมสรรพสามิตกลุ่ม

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในกรมสรรพสามิต จำนวน 347 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณสำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินอยู่ในระดับมาก ส่วนผลกระทบของความรู้ความสามารถ และสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินของนักบัญชีในกรมสรรพสามิต ด้านการใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านการศึกษาหาความรู้และความชำนาญเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ด้านความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ ด้านจริยธรรม มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินของนักบัญชีในกรมสรรพสามิต ยกเว้น ด้านการประกอบวิชาชีพโดยมีความสามารถเพียงพอ ด้านการประกอบวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริการที่ดี ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Lumme, KM (2020) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการทำบัญชี: กรณี: Aallon Tampere Oy มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคำอธิบายกระบวนการของกระบวนการทำบัญชีและทำให้กระบวนการมีความสอดคล้องกันมากขึ้น โดยทำการสัมภาษณ์นักบัญชี 5 คน และผู้จัดการพื้นที่ของ บริษัทดี และถามเกี่ยวกับความคิดเห็น วิธีการทำงาน และแนวคิดในการพัฒนาผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดค่อนข้างคล้ายกันหลายหัวข้อ ได้พัฒนาวิธีการและกระบวนการทำงานของตนเองตลอดอาชีพการทำงานในสาขานี้ อย่างไรก็ตาม มีการระบุว่าวิธีการทำงาน แนวทางปฏิบัติ และคำแนะนำของลูกค้ายกตัวอย่างมีความสำคัญมาก ผู้จัดการพื้นที่พูดคุยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่บริษัทมีในปี 2019 และเกี่ยวกับบทอิทธิพลที่มีต่อบริษัทและพนักงานคำอธิบายกระบวนการและแนวคิดในการพัฒนาถูกร่างขึ้นจากการสัมภาษณ์และประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนที่บริษัทดี ข้อเสนอการพัฒนา รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ เช่น ความรู้ทางเทคนิค การสื่อสาร และการฝึกอบรมทุกประเภทเหล่านี้รวมถึงประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาในอนาคตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงาน เอกสารที่เตรียมไว้ถูกนำเสนอต่อผู้จัดการพื้นที่และผู้จัดการทีมทำบัญชีของ Aallon Tampere Oy

Ishola, AA, et al. (2018) ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการศึกษา วุฒิการศึกษาวิชาชีพ และประสบการณ์หลายปีต่อผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามถึงการมีส่วนร่วมของการศึกษาและการรับรองวิชาชีพกับงานประสิทธิภาพในหมู่เจ้าหน้าที่บัญชีการเงินของมหาวิทยาลัยไนจีเรีย โดยใช้แบบสำรวจสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และประสบการณ์ของการปฏิบัติงานและความเป็นมืออาชีพในหมู่เจ้าหน้าที่ทุนของมหาวิทยาลัยรุ่นแรกในไนจีเรียตะวันตกเฉียงใต้ โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานการรายงานตนเองที่มีมาตราส่วนประสิทธิภาพการทำงาน ($\alpha = .81$) รายการเกี่ยวกับบทบาทการบัญชีเชิงบรรทัดฐานและวิชาชีพ และรูปแบบทางสังคมและประชากร ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การถดถอยพหุคูณการวิเคราะห์และ ANOVA ที่ $p \leq .05$ ผลปรากฏว่า มีเจ้าหน้าที่ทุนการศึกษาที่มีคุณสมบัติรายงานผลการปฏิบัติงานมากกว่าพนักงานที่ไม่ผ่านการรับรอง

เงินเดือนพนักงานที่สูงขึ้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาทำงานได้ดีกว่างานบัญชีที่มีคุณวุฒิต่ำกว่า พบผลลัพธ์ที่สำคัญสำหรับเพศ และอายุเป็นตัวทำนายผลการปฏิบัติงาน

Lateef, SA et al. (2019) ทำการศึกษาเรื่อง ข้อกำหนดด้านความสามารถในการป้องกันการฉ้อโกงในภาครัฐของไนจีเรีย: การรับรู้ของนักบัญชีมืออาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้อาทิษ และจรรยาบรรณจากการรับรู้ของนักบัญชีมืออาชีพเกี่ยวกับการป้องกันการฉ้อโกงในภาครัฐของไนจีเรีย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักบัญชีมืออาชีพในสำนักงานบัญชีทั่วไป และผู้ตรวจสอบบัญชีของสหพันธ์ในประเทศไนจีเรีย จำนวน 312 คน โดยใช้แบบสอบถาม เครื่องมือวิเคราะห์ทางสถิติ คือ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มาใช้ในการวิเคราะห์ให้ผลการสนับสนุนความสัมพันธ์ที่สมมติขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นได้ชัดที่มีอิทธิพลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญของทัศนคติ และจริยธรรมของนักบัญชีมืออาชีพระบุว่าตัวแปรเป็นข้อกำหนดที่จำเป็นในการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตในภาครัฐของไนจีเรีย อีกทั้งผู้ตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมภาครัฐควรพัฒนาความสนใจในการเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันการฉ้อโกงมากขึ้น

Ahmad Modarres and Afsaneh Rafiee (2017) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรมของนักบัญชีชาวอิหร่าน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดขอบเขตของนักบัญชีชาวอิหร่านในการคิดอย่างมีจริยธรรม นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการตัดสินใจด้านจริยธรรมของนักบัญชีอิหร่าน วิธีการที่ใช้เป็นการออกแบบเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามที่มีโครงสร้างจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาบัญชีจากมหาวิทยาลัย 4 แห่งในอิหร่าน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และความคุ้นเคยกับจรรยาบรรณของสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งอิหร่าน

Ghazali, N. A. M., & Ismail, S. (2013) ศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะส่วนบุคคลและจุดยืนทางจริยธรรมขององค์กรต่อการตัดสินใจของนักบัญชี: สถานการณ์ของมาเลเซีย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของคุณลักษณะส่วนบุคคลตำแหน่งทางจริยธรรมขององค์กรและปัจจัยอื่น ๆ ซึ่ง ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจกรรมวิชาชีพคำแนะนำด้านจริยธรรมที่ได้รับและความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพเกี่ยวกับการตัดสินใจของนักบัญชีมาเลเซียที่มีปัญหา สถานการณ์ทางจริยธรรม แบบสอบถามแบบสำรวจจัดทำขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็นของนักบัญชีชาวมาเลเซียเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางจริยธรรม ข้อค้นพบหลักที่เปิดเผยจากการวิเคราะห์ คือ นักบัญชีรุ่นเก่าคือนักบัญชีที่อยู่กับบริษัทนาน ๆ จะมีระดับจริยธรรมที่สูงขึ้นและเป็นนักบัญชีที่เข้าใจจรรยาบรรณวิชาชีพที่นักวิจัยคาดว่ามีความเข้มงวดในการตัดสินใจทางจริยธรรมที่น่าสงสัยได้มากกว่านักบัญชีรุ่นหลัง ๆ งานวิจัยนี้เป็นหนึ่งในงานศึกษาไม่กี่ชิ้นที่ตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางจริยธรรมของนักบัญชีในมาเลเซีย การวิจัยได้รับการพิจารณาอย่างทันท่วงทีเนื่องจากสตรีมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในระดับการตัดสินใจการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นที่คาดหวัง และข้อกำหนดในการรวมหลักสูตรจริยธรรมทางธุรกิจไว้ในโปรแกรมการบัญชีในมาเลเซีย

MELÉ, Domènec et al. (2017) ได้ศึกษาจริยธรรมทางการเงินและการบัญชี จากวิกฤตที่ผ่านมาหลายสถานการณ์กลายเป็นสิ่งสำคัญในการสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างการเงินและการบัญชี และการบูรณาการจริยธรรมและประสิทธิภาพตลอดจนวิธีการกระตุ้นและเสริมพลังผู้ปฏิบัติงานใน

โลกแห่งการเงินเพื่อยึดมั่นในความยุติธรรมความเป็นธรรมและความเข้าใจที่ดีขึ้นและการปรับปรุงความซื่อสัตย์ส่วนตัวของพวกเขา งานวิจัยนี้ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาพิเศษรวมถึงผลงานที่เกี่ยวข้องกับควบคุมการวัดผลและพฤติกรรมทางจริยธรรมการประพฤติมิชอบในการเงินและการบัญชี ความเป็นมืออาชีพในการบัญชี การลงทุนอย่างมีจริยธรรมและการรายงานขององค์กร โดยแนะนำการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อการบูรณาการที่ดีขึ้นด้านเทคนิคของการบัญชีและการเงินในธุรกิจ ส่งเสริมกิจกรรมของมนุษย์ และเพื่อความเข้าใจจริยธรรมไม่จำกัดเฉพาะกฎเกณฑ์ แต่เป็นการร่วมกันและระบบคุณค่าที่พึ่งพาซึ่งกันและกัน

Tan, LM, and Laswad, F (2018) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับนักบัญชี: โฆษณาตำแหน่งงานบอกอะไรเราบ้าง? มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบทักษะการจ้างงานของนักบัญชีที่อ้างถึงในโฆษณางานในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และส่วนบุคคลเป็นทักษะที่ได้รับการร้องขอบ่อยที่สุด จาก 31 ทักษะที่ระบุว่าทักษะที่เป็นที่ต้องการมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน นำเสนอ อภิปรายและปกป้องความคิดเห็น และทัศนคติเชิงบวก โดยรวมแล้ว ผู้ปฏิบัติงานที่มีทัศนคติเชิงบวกและทักษะในการสื่อสารที่ดีจะเป็นทักษะด้านพฤติกรรมที่มีคุณค่ามากที่สุดตามที่นายจ้างรับรู้ สิ่งนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของการทำงานของนักบัญชี ตั้งแต่การเป็น “ผู้ควบคุมตัวเลขเบื้องหลัง” ไปจนถึงนักธุรกิจที่มีส่วนร่วม แม้ว่าผลลัพธ์จะบ่งชี้ถึงความแตกต่างบางประการในทักษะที่ร้องขอในกลุ่มย่อยของอาชีพการบัญชีทั้ง 5 ทักษะ

Sinaga et al. (2018) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชี: กรณีของเวียดนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบระดับผลกระทบของตัวกำหนดต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีในรัฐวิสาหกิจในเวียดนาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม 205 รายการ จากบริษัทที่ทำธุรกิจในเวียดนาม จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยทดสอบ Alpha, EFA ของ Cronbach และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Multiple Regression เพื่อทราบระดับผลกระทบของตัวแปรอิสระแต่ละตัวต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพของบัญชี ผลลัพธ์ปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ กรอบงานบัญชี (PL) ความพึงพอใจในงาน (HL) การสนับสนุนจากบริษัท (HT) ความเชื่อมั่นของนักบัญชี (ST) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี ผลการวิจัยพบว่ามีข้อเสนอแนะบางประการสำหรับการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของ บริษัท ที่ทำธุรกิจในบริบทของประเทศเวียดนาม

Fitri, Y. (2019) ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของข่าวกรองความทุกข์ยากในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการทำงานอิสลามและผลกระทบต่อการทำงานของนักบัญชีและการพัฒนาอาชีพนักบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับบทบาทของข่าวกรองความทุกข์ยากในการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณในการทำงานแบบอิสลาม และผลกระทบต่อการทำงานของนักบัญชีและการพัฒนาอาชีพนักบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าร่วมในการวิจัยนี้ ได้แก่ นักบัญชีสาธารณะ นักบัญชีรัฐบาล นักบัญชีบริหาร นักบัญชีนักรับการศึกษา และนักบัญชีภาษี ประชากรของงานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีในอินโดนีเซีย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างที่สะดวก และใช้ SEM ร่วมกับซอฟต์แวร์ Lisrel 8.8 เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการรวบรวมข้อมูลในแบบสำรวจเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ข่าวกรองเกี่ยวกับความทุกข์ยากมีผลในเชิงบวกและสำคัญต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณใน

การทำงานของอิสลาม การปฏิบัติงานของนักบัญชี และการพัฒนาอาชีพของนักบัญชี 2) การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณในการทำงานของชาวมุสลิมมีผลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชี แต่ไม่มีผลกระทบต่อการพัฒนาอาชีพของนักบัญชี 3) การนำหลักจรรยาบรรณในการทำงานของอิสลามไปปฏิบัติสามารถก่อให้เกิดผลกระทบของข่าวกรองความทุกข์ยากที่มีต่อประสิทธิภาพของนักบัญชีตลอดจนการพัฒนาอาชีพของนักบัญชี และ 4) ผลงานของนักบัญชีมีผลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพของนักบัญชี การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณในการทำงานของชาวมุสลิมมีผลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชี แต่ไม่มีผลกระทบต่อการพัฒนาอาชีพของนักบัญชี

Prayogo, I. and Afrizal, T. (2021) ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้ของนักการศึกษา นักศึกษา บัญชี และนักบัญชีต่อบริการทางการเงิน (การศึกษาที่มหาวิทยาลัยและ KAP ในเมืองเซมารัง) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างในการรับรู้ระหว่างการสอนนักบัญชี นักศึกษา บัญชี และนักบัญชีเกี่ยวกับจริยธรรมในการจัดทำงานการเงิน ตัวชี้วัดทางจริยธรรมในการจัดทำงานการเงินแสดงอยู่ในการจัดการรายได้ การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง การเปิดเผย ต้นทุน-ผลประโยชน์ และความรับผิดชอบ การวิจัยนี้ดำเนินการในมหาวิทยาลัยและสำนักงานบัญชีสาธารณะในเมืองเซมารัง จำนวน 70 คนจากการสอนนักบัญชี นักศึกษาบัญชี 75 คน และนักบัญชี 40 คน ในมหาวิทยาลัยและสำนักงานบัญชีสาธารณะในเซมารัง เครื่องมือวิเคราะห์ได้ ANOVA เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน H1, H2, H3 และ H4 ก่อนการทดสอบสมมติฐาน และIndependent Sample T-Test ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ที่แตกต่างกันระหว่างการสอนนักบัญชี นักศึกษาบัญชี และนักบัญชี ไม่มีความแตกต่างในการรับรู้ระหว่างการสอนนักบัญชีและนักบัญชี ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการรับรู้ระหว่างครูสอนบัญชี นักศึกษาบัญชี และนักบัญชีมีความแตกต่างกันในด้านจริยธรรมในการจัดทำงานการเงิน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพ บัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยแบ่งขั้นตอน ดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

1. ประชากร ตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร ตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาค้างนี้คือ ประชากรที่ทำการศึกษาในค้างนี้ คือ พนักงานบัญชีหรือผู้จัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัย จำนวน 68 สถาบัน คณะละ 1 คน ต่อ 1 สถาบัน คิดเป็นพนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชี จำนวน 480 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ พนักงานบัญชีหรือผู้จัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัย จำนวน 218 คน โดยเป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% โดยมีขั้นตอน ดังนี้

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้

$$\begin{aligned} \text{แทนสูตร} \quad n &= \frac{480}{1 + 480(0.05^2)} \\ &= 218 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้ขนาดตัวอย่าง 218 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้คือแบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบตัวเลือก (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี จำนวน 3 ข้อ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี จำนวน 3 ข้อ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จำนวน 3 ข้อ ทศนคติในวิชาชีพบัญชี จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้

- แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
- 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ การจัดทำทะเบียนคุม จำนวน 2 ข้อ การจัดทำบัญชีหลัก จำนวน 2 ข้อ การจัดทำและรายงานงบการเงิน จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้

- แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
- 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ จำนวน 3 ข้อ ด้านการจัดหาและการใช้ปัจจัยทรัพยากร จำนวน 3 ข้อ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน จำนวน 3 ข้อ ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้

- แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
- 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การคำนวณค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สามารถแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.21-5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.41-4.20 อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.61-3.40 อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.81-2.60 อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.80 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีและภาษี จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องและเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเกณฑ์ในการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

- คะแนน +1 หมายถึง แนใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- คะแนน -1 หมายถึง แนใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ คำนวณจากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หากข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีคุณภาพความเที่ยงตรง ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้ได้รับการตรวจสอบแล้วว่า อยู่ในเกณฑ์มีคุณภาพความเที่ยงตรง (ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1 ทุกข้อ)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากแบบสอบถามฉบับร่างผ่านการทดสอบแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการสร้างแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ทำบัญชีพนักงานบัญชี จำนวน 218 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form)

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลในแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ในด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติ และประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ VIF และ Tolerance
4. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าสถิติแบบสอบถาม
3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ
4. ผลการทดสอบสมมติฐาน
5. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เพศ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	67	30.70
หญิง	151	69.30
รวม	218	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 ส่วนเพศชายมีเพียง 67 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70

อายุ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	83	38.10
30 – 40 ปี	72	33.00
41 – 50 ปี	53	24.30
51 – 60 ปี	10	4.60
รวม	218	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมาคือ อายุ 30 – 40 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 33 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 และอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	6.90
ปริญญาตรี	171	78.40
สูงกว่าปริญญาตรี	32	14.70
รวม	218	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 รองลงมาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90

ประสบการณ์การในการทำงาน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	49	22.50
3 – 5 ปี	74	33.90
6 – 10 ปี	36	16.50
11 – 15 ปี	6	2.80
มากกว่า 15 ปี	53	24.30
รวม	218	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 3 – 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 รองลงมา มากกว่า 15 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 6 – 10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และ 11 – 15 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80

รายได้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	23	10.60
15,000 – 30,000 บาท	159	72.90
30,001 – 45,000 บาท	26	11.90
มากกว่า 45,000 บาท	10	4.60
รวม	218	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ 15,000 – 30,000 บาท จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90 รองลงมา 30,001 – 45,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 และต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 และมากกว่า 45,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60

4.2 ค่าสถิติแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านมีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	3.890	0.620	มาก
ท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย	3.922	0.791	มาก
ท่านเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย	4.101	0.767	มาก
โดยรวม	3.971	0.726	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าโดยรวมความรู้ทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.971 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อท่านเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.101 รองลงมาคือหัวข้อท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.922 ส่วนหัวข้อท่านมีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ 3.890

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	4.174	0.703	มาก
ท่านมีการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี	4.220	0.690	มากที่สุด
ท่านมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี	4.028	0.797	มาก
โดยรวม	4.141	0.730	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าโดยรวมทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.141 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อท่านมีการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.220 รองลงมาคือหัวข้อท่านสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.174 ส่วนหัวข้อท่านมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ 4.028

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพ	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	4.069	0.637	มาก
ท่านมีการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้	4.427	0.634	มากที่สุด
ท่านมีการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ	4.280	0.853	มากที่สุด
โดยรวม	4.258	0.708	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่าโดยรวมจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.258 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อท่านมีการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.427 รองลงมาคือหัวข้อท่านมีการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.280 ส่วนหัวข้อท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ 4.069

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านทัศนคติ

ทัศนคติ	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน บัญชีให้กับองค์กร	4.381	0.766	มากที่สุด
ท่านมีการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร	4.280	0.774	มากที่สุด
ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น	4.376	0.634	มากที่สุด
โดยรวม	4.346	0.725	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าโดยรวมทัศนคติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.346 ซึ่งมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อท่านมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กรมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.381 รองลงมาคือหัวข้อท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.376 ส่วนหัวข้อท่านมีการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.280

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการจัดทำบัญชีด้านการจัดทำทะเบียนคุม

การจัดทำทะเบียนคุม	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	4.014	0.640	มาก
ท่านสามารถจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน	4.078	0.724	มาก
โดยรวม	4.046	0.682	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าโดยรวมการจัดทำทะเบียนคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.046 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อท่านสามารถจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.078 ในขณะที่ระดับความคิดเห็นหัวข้อท่านจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.014

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการจัดทำบัญชีด้านการจัดทำบัญชีหลัก

การจัดทำบัญชีหลัก	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านมีการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ระเบียบแบบแผนขององค์กร	4.179	0.762	มาก
ท่านสามารถจัดทำบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐานบัญชี	4.087	0.683	มาก
โดยรวม	4.133	0.723	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าโดยรวมการจัดทำบัญชีหลักมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.133 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อท่านมีการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ระเบียบแบบแผนของ

องค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.179 ในขณะที่ระดับความคิดเห็นหัวข้อท่านสามารถจัดทำบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐานบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.087

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการจัดทำและรายงานงบการเงิน

การจัดทำและรายงานงบการเงิน	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านสามารถจัดทำข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	4.064	0.703	มาก
ท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้บริหารในการตัดสินใจบริหารงานองค์กรได้	3.913	0.807	มาก
ท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้ใช้อื่นๆในการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้	3.977	0.877	มาก
โดยรวม	3.985	0.796	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าโดยรวมการจัดทำและรายงานงบการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.985 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อท่านสามารถจัดทำข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.064 รองลงมาคือหัวข้อท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้ใช้อื่นๆในการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.977 ส่วนหัวข้อท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้บริหารในการตัดสินใจบริหารงานองค์กรได้มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.913

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา	4.009	0.679	มาก
ท่านมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย	4.330	0.686	มากที่สุด
ท่านมีการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.257	0.628	มากที่สุด
โดยรวม	4.199	0.664	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าโดยรวมการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยเท่า 4.199 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยหัวข้อท่านมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองจนสำเร็จตามเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.330 รองลงมาคือหัวข้อท่านมีการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.257 ส่วนหัวข้อท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.009

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านการจัดการและการใช้ปัจจัยทรัพยากร

การจัดการและการใช้ปัจจัยทรัพยากร	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานให้เป็นไปตามความเร่งด่วน	4.252	0.626	มากที่สุด
ท่านสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้	4.229	0.660	มากที่สุด
ท่านสามารถจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.161	0.697	มาก
โดยรวม	4.214	0.661	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่าโดยรวมการจัดการและการใช้ปัจจัยทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.214 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานให้เป็นไปตามความเร่งด่วนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.252 รองลงมาคือหัวข้อท่านสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.229 ส่วนหัวข้อท่านสามารถจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.161

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

กระบวนการปฏิบัติงาน	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นแบบแผน	4.248	0.632	มากที่สุด
ท่านมีการทำแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นอย่างดี	4.229	0.653	มากที่สุด

ท่านมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน	4.243	0.630	มากที่สุด
โดยรวม	4.240	0.638	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่าโดยรวมกระบวนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.240 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อท่านมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นแบบแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.248 รองลงมาคือหัวข้อท่านมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.243 ส่วนหัวข้อท่านมีการทำแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.229

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

ความพึงพอใจของทุกฝ่าย	☐	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ท่านสามารถทำงานร่วมกันกับบุคลากรภายในได้เป็นอย่างดี	4.326	0.685	มากที่สุด
ท่านเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.174	0.670	มาก
เพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	4.326	0.651	มากที่สุด
โดยรวม	4.275	0.669	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่าโดยรวมความพึงพอใจของทุกฝ่ายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.275 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหัวข้อท่านสามารถทำงานร่วมกันกับบุคลากรภายในได้เป็นอย่างดี และหัวข้อเพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.326 ส่วนหัวข้อท่านเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.174

4.3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งถ้าหากค่าที่ได้ออกมาเป็นค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง แต่ถ้าหากค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งโดยทั่วไประดับของค่าสัมประสิทธิ์ที่ยอมรับได้อยู่ที่ไม่เกิน -0.8 หรือ 0.8

ตารางที่ 17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ตัวแปร	ด้านความรู้ ทางวิชาชีพ	ด้านทักษะ ทางวิชาชีพ	ด้านจรรยา ยบรรณ	ด้าน ทัศนคติ	ประสิทธิภาพ การจัดทำ บัญชี	ความสำเร็จ ในวิชาชีพ บัญชี
ด้านความรู้ ทางวิชาชีพ	1	.702**	.610**	.746**	.785**	.776**
		0	0	0	0	0
		218	218	218	218	218
ด้านทักษะ ทางวิชาชีพ		1	.526**	.639**	.774**	.792**
			0	0	0	0
			218	218	218	218
ด้านจรรยา บรรณ			1	.730**	.571**	.654**
				0	0	0
				218	218	218
				1	.724**	.748**
ด้านทัศนคติ					0	0
					218	218
ประสิทธิภาพ การจัดทำ บัญชี					1	.818**
						0
						218
ความสำเร็จ ในวิชาชีพ บัญชี						1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 17 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ภายในของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.746 ถึง 0.730

ด้านความรู้ทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.785 และ 0.776 ตามลำดับ แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearty)

ด้านทักษะทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.792 และ 0.774 ตามลำดับ แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearty)

ด้านจรรยาบรรณ มีความสัมพันธ์แบบสัมพันธ์สัทธิสหสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.654 และ 0.571 ตามลำดับ แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearty)

ด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์แบบสัมพันธ์สัทธิสหสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง กับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.748 และ 0.724 ตามลำดับ แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearty)

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความทนทาน (Tolerance) และค่า VIF (Variance inflation factors)

ตัวแปร	Tolerance	VIF
ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	0.354	2.829
ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	0.476	2.102
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	0.456	2.195
ด้านทัศนคติ	0.313	3.198

จากตารางที่ 18 การวิเคราะห์ค่าความทนทาน โดยตรวจสอบความเป็นเส้นตรงร่วมกันอย่างมาก (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าความทนทาน (Tolerance) และค่า VIF (Variance inflation factors) พบว่า ค่าความทนทานของตัวแปรด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี มีค่าความทนทานเท่ากับ 0.354 ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าความทนทานเท่ากับ 0.476 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าความทนทานเท่ากับ 0.456 และ ด้านทัศนคติ มีค่าความทนทานเท่ากับ 0.313 ทั้งสี่ด้านมีค่าสูงกว่า 0.10 และค่า VIF ของตัวแปรด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี มีค่าเท่ากับ 2.829 ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าเท่ากับ 2.102 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเท่ากับ 2.195 และ ด้านทัศนคติ มีค่าเท่ากับ 3.198 ทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับต่ำกว่า 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและเป็นอิสระต่อกัน

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการศึกษานี้ได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้จำนวน 8 สมมติฐาน คือ

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 4 ทักษะคติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 5 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 7 จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 8 ทักษะคติ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 19 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	0.434	0.364	5.912	0.000**
ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย	0.333	0.325	5.394	0.000**
ความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย	0.326	0.212	3.700	0.000**

R = 0.625 ; Adjust R = 0.619 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 19 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 61.90 (Adjust R = 0.619) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.364$) รองลงมาคือปัจจัยความรู้เกี่ยวกับ

มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย ($\beta = 0.325$) ส่วนปัจจัยความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.212$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 20 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	0.442	0.456	6.414	0.000**
การจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี	0.413	0.147	2.247	0.026**
ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี	0.281	0.302	5.894	0.000**

R = 0.609 ; Adjust R = 0.604 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 20 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี การจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถรวมพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 60.40 (Adjust R = 0.604) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.456$) รองลงมาคือปัจจัยความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี ($\beta = 0.302$) ส่วนปัจจัยการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.147$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 21 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	0.428	0.014	0.232	0.817
การบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้	0.458	0.403	6.080	0.000**
การใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ	0.301	0.318	5.427	0.000**

R = 0.368 ; Adjust R = 0.359 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 21 พบว่าพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์สามารถตรวจสอบได้และปัจจัยการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 35.90 (Adjust R = 0.359) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงสุด ($\beta = 0.403$) รองลงมาคือปัจจัยการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ ($\beta = 0.318$) ส่วนปัจจัยความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.014$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ว่าจรรยาบรรณวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 22 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทัศนคติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กร	0.395	0.612	8.844	0.000**
การทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร	0.463	0.175	2.133	0.034**
ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น	0.397	0.035	0.611	0.542**

R = 0.599 ; Adjust R = 0.594 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 22 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กรและปัจจัยการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถรวมพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 59.40 (Adjust R = 0.594) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.612$) รองลงมาคือปัจจัยการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร ($\beta = 0.175$) ส่วนปัจจัยความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.35$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ว่าทัศนคติส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 23 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	0.609	0.302	4.784	0.000**
ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย	0.467	0.323	5.216	0.000**
ความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย	0.457	0.264	4.498	0.000**

R = 0.604 ; Adjust R = 0.598 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 23 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถรวมพยากรณ์ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 59.80 (Adjust R = 0.598) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.323$) รองลงคือปัจจัยความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ($\beta = 0.302$) ส่วนปัจจัยความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.264$)

โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 24 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	0.589	0.266	3.840	0.000**
การจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี	0.551	0.314	4.930	0.000**
ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจางานจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี	0.374	0.361	7.231	0.000**

R = 0.627 ; Adjust R = 0.622 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 24 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจางานจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถรวมพยากรณ์ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 62.20 (Adjust R = 0.622) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจางานจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงสุด ($\beta = 0.361$) รองลงมาคือปัจจัยการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี ($\beta = 0.314$) ส่วนปัจจัยความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.266$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 25 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	0.531	0.188	3.311	0.001**
การบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใсыึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้	0.568	0.497	8.225	0.000**

การใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ	0.374	0.172	3.226	0.001**
--	-------	-------	-------	---------

R = 0.476 ; Adjust R = 0.469 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 25 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ปัจจัยการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์สามารถตรวจสอบได้ ปัจจัยการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถร่วมพยากรณ์ความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 46.90 (Adjust R = 0.469) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.497$) รองลงมาคือปัจจัยความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ($\beta = 0.188$) ส่วนปัจจัยการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.172$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นจึงสรุปได้ว่าจรรยาบรรณวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 26 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานทัศนคติ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Std. Error	β	t	Sig.
ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กร	0.549	0.526	7.456	0.000**
การทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร	0.644	0.016	0.196	0.845
ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น	0.551	0.354	6.049	0.000**

R = 0.585 ; Adjust R = 0.579 ; Sig. = 0.000 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05*

จากตารางที่ 26 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กรและปัจจัยความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ปัจจัยดังกล่าวนี้สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 57.90 (Adjust R = 0.579) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กร มีค่า

สัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด ($\beta = 0.526$) รองลงมาคือปัจจัยความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ($\beta = 0.354$) ส่วนปัจจัยการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยน้อยที่สุด ($\beta = 0.016$) โดยจากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้น จึงสรุปได้ว่าทัศนคติส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 27 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 3 จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 4 ทัศนคติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 7 จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 8 ทัศนคติ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	สอดคล้องกับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล รวมทั้งนำเสนอข้อจำกัดและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 3 – 5 ปี มีรายได้อยู่ในช่วง 15,000 – 30,000 บาท

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่าปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ประกอบไปด้วยปัจจัยความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 ประกอบไปด้วยปัจจัยความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน พุดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่าปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ประกอบไปด้วยปัจจัยการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใсыึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์สามารถตรวจสอบได้และปัจจัยการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่าปัจจัยด้านทัศนคติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ประกอบไปด้วยปัจจัยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กรและปัจจัยการทุ่มเทเสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่าปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ประกอบไปด้วยปัจจัยความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย ปัจจัยความเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 พบว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 6 ประกอบไปด้วยปัจจัยความสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี ปัจจัยความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน พุดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 พบว่าปัจจัยด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 7 ประกอบไปด้วยปัจจัยความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ปัจจัยการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์สามารถตรวจสอบได้ ปัจจัยการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8 พบว่าปัจจัยด้านทัศนคติ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 8 ประกอบไปด้วยปัจจัยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กรและปัจจัยความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 1-4 พบว่าปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ คุณเสาวลักษณ์ กิมสร้าง (2560) ที่ศึกษาเรื่อง ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี พบว่ามีการใช้ความรู้ทางวิชาชีพทางด้านบัญชีมากที่สุด รวมถึงการใช้สติปัญญา ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ทักษะด้านความรู้ต่างๆ แล้วผู้ทำบัญชีก็ควรต้องมีวินัยในการทำงาน เช่น มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีความอิสระในการปฏิบัติงาน และที่สำคัญผู้ทำบัญชีควรจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ปฏิบัติ เพื่อให้ส่งผลต่องานที่ปฏิบัติสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่วางแผน งานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 5-8 พบว่าปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติ ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ คุณกานดา แซ่หลิว (2560) ที่ศึกษาเรื่อง ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี พบว่า การปฏิบัติงานจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบัญชีที่สูงพอ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ นักบัญชีต้องมีทักษะ และจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเที่ยงธรรม มีการรักษาความลับ ความรับผิดชอบต่องาน และมีทัศนคติต่องานและเพื่อร่วมงานที่ดีจนเกิดการยอมรับในการปฏิบัติงานมีผลทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงไม่สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในเขตพื้นที่อื่นในประเทศไทย

2. ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลอยู่ในระหว่างเดือนเมษายน ถึง เดือนมิถุนายน 2565 เท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ทราบถึงปัจจัยสาเหตุในการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพของนักบัญชีมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ผู้จัดทำบัญชีควรนำปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมาพัฒนาบุคลากร เพื่อช่วยในการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้ทำบัญชีมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านทัศนคติ เนื่องจากส่งผลในการจัดทำบัญชีให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. หากมีผู้สนใจศึกษาเรื่องนี้ต่อไป ควรศึกษาปัจจัยในด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนาในการจัดทำบัญชีต่อไป

2. ผู้ที่สนใจสามารถต่อยอดการศึกษาวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชีหรือ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงานบัญชีภายใต้การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ อีกทั้งหัวข้อการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำบัญชีของพนักงาน

บรรณานุกรม

- กษมาพร ยังสัมพันธ์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กาญจนา อินทร์ภัก. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กานดา แซ่หลิว. (2560). ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จิรวัดณ์ กิตติมงคลมา. (2543). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการบริหารของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน). สาขาหนองหิน (อำเภอภูกระดึง). รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลกนก โฆษิตคณิน. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย Influential Factors for Professional Achievement of Certified Public Accountants in Thailand. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2563).
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บรรยงค์ โตจินดา. (2546). การบริหารงานบุคคล การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- ผกาวดี นิลสุวรรณ วราพร รุ่งเรือง วนิดา แพงศรี ประไพศรี สุภาจันทร์ และศศิกร เครือฝื่อ. (2563). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดทำงบการเงินของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พัชรทิศา นวลละออง. (2562). ผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน: กรณีศึกษานักบัญชีในกรมสรรพสามิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิมพ์พรรณ กวางเดินดง. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำ การมองในแง่ดีและความสำเร็จในการทำงานของวิศวกรโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์พิศา วรณวิจิตร. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดมหาสารคาม. Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences, and arts), 10(1), 1926-1942.
- ภัสชญมী สุขสงวน. (2562). ศักยภาพและประสิทธิภาพของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ลัดดาวลัย ยอดบัว. (2560). ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของสำนักงานสอบบัญชี PROFESSIONALISM OF THE AUDITOR THE AUDIT QUALITY OF

บรรณานุกรม (ต่อ)

- AUDIT OFFICES. งานประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจังหวัดนครปฐม ประเทศไทย 28 - 29 กันยายน 2560.
สุพัตรา เหมือนมี. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรใน
เขตพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
เสาวลักษณ์ กิมสร้าง. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจ
อสังหาริมทรัพย์ที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีปทุม.
อดิگانต์ ประสมทรัพย์. (2563). ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี ในมุมมองของพนักงาน
บัญชีในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2565). แหล่งค้นหาข้อมูลพระราชบัญญัติ.สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2565,
จากเว็บไซต์: https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid =1078

BIBLIOGRAPHY

- Ahmad Modarres and Afsaneh Rafiee. (2017). **Influencing factors on the ethical decision making of Iranian accountants**. *Social Responsibility Journal*, 7(1), 136-144.
- Do, D. T., Truong, D. D., Tran, M. D., & Nguyen, T. N. L. (2018). **Determinants influencing performance of accountants: The case of Vietnam**. *International Journal of Economics and Finance*, 10(7), 1-9.
- Fitri, Y. (2019). **The Role of Adversity Intelligence in Encouraging the Implementation of Islamic Work Ethics and the Impact on Accountant's Performance and Career Development of Accountants**. *KnE Social Sciences*, 619-633.
- Ghazali, N. A. M., & Ismail, S. (2013). **The influence of personal attributes and organizational ethics position on accountants' judgments: Malaysian scenario**. *Social Responsibility Journal*, 9(2), 281-297.
- Ishola, A. A., Adeleye, S. T., & Tanimola, F. A. (2018). **Impact of educational, professional qualification and years of experience on accountant job performance**. *Journal of Accounting and Financial Management ISSN*, 4(1), 2018.
- Lateef, S. A., Rashid, N. M., Mubaraq, S., & Abubakar, U. F. (2019). **Capability Requirements on Fraud Prevention in the Nigerian Public Sector. The perception of Professional Accountant**.
- Lumme, K. M. (2020). **Development of bookkeeping process case**. Aallon: Tampere Oy.
- Melé, D., Rosanas, J. M., & Fontrodona, J. (2017). **Ethics in finance and accounting: Editorial introduction**. *Journal of Business Ethics*, 140(4), 609-613.
- Prayoga, I., & Afrizal, T. (2021). **Perceptions of Educators, Accounting Students and Accountants Public Accountant against Ethics of Financial Statement Preparation (Studies at University and KAP in Semarang)**. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*, 89-101.
- Tan, L. M., & Laswad, F. (2018). **Professional skills required of accountants: what do job advertisements tell us?**. *Accounting Education*, 27(4), 403-432.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานบัญชีของผู้ทำบัญชีมหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี
จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 7
ข้อ

ส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 12
ข้อ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแต่ประการใด คำตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะถูกนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะภาพรวม ซึ่งงานวิจัยนี้จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา และสามารถนำไปใช้ในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือ
สุดารัตน์ มุลกิตติ
นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี มากกว่า 60 ปี
3. ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี
 น้อยกว่า 3 ปี 3 – 5 ปี 6 – 10 ปี 11 – 15 ปี มากกว่า 15 ปี
5. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 ต่ำกว่า 15,000 บาท 15,000 – 30,000 บาท 30,001 – 45,000 บาท
 มากกว่า 45,000 บาท

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น หน้าข้อความที่เป็นจริง

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย					
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย					
3. ท่านเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย					

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี					
2. ท่านมีการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี					
3. ท่านมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจางานจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี					

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน					
2. ท่านมีการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้					
3. ท่านมีการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ					

ทัศนคติในวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กร					
2. ท่านมีการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร					
3. ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น หน้าข้อความที่เป็นจริง

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การจัดทำทะเบียนคุม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน					
2. ท่านสามารถจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน					

การจัดทำบัญชีหลัก	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนระเบียบแบบแผนขององค์กร					
2. ท่านสามารถจัดทำบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐานบัญชี					

การจัดทำและรายงานงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านสามารถจัดทำข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วน					
2. ท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้บริหารในการตัดสินใจบริหารงานองค์กรได้					
3. ท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้ใช้อื่นๆในการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น หน้าข้อความที่เป็นจริง

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา					
2. ท่านมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย					
3. ท่านมีการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์					

ด้านการจัดหาและการใช้ปัจจัยทรัพยากร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานให้เป็นไปตามความเร่งด่วน					
2. ท่านสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้					
3. ท่านสามารถจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					

ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นแบบแผน					

2. ท่านมีการทำแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นอย่างดี					
3. ท่านมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน					

ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านสามารถทำงานร่วมกันกับบุคลากรภายในได้เป็นอย่างดี					
2. ท่านเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3. เพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี					

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
และผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย (IOC)
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี
มหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง :

1. แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ อยู่ในขั้นตอนการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีและความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี มหาวิทยาลัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

3. ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ ว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามตามเกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC มีดังนี้

(1) ให้ +1 คะแนน เมื่อ **แน่ใจ** ว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่ **สอดคล้อง** กับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

(2) ให้ 0 คะแนน เมื่อ **ไม่แน่ใจ** ว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่ **สอดคล้อง** ตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

(3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและ
วัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

4. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ในการให้
ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อ
คำถามนั้น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาว สุดารัตน์ มุสิกิติ
นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนีIOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	เพศ () ชาย () หญิง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	อายุ () ต่ำกว่า 30 ปี () 30 – 40 ปี () 41 – 50 ปี () 51 – 60 ปี () มากกว่า 60 ปี	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี () น้อยกว่า 3 ปี () 3 – 5 ปี () 6 – 10 ปี () 11 – 15 ปี () มากกว่า 15 ปี	1	1	1	3	1	ใช้ได้

5	ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน () ต่ำกว่า 15,000 บาท () 15,000 – 30,000 บาท () 30,001 – 45,000 บาท () มากกว่า 45,000 บาท	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
---	---	---	---	---	---	------	--------

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนีIOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี							
1.1	ท่านมีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1.2	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของมหาวิทยาลัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1.3	ท่านเข้าใจทักษะกระบวนการจัดทำบัญชีของมหาวิทยาลัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี							
2.1	ท่านสามารถแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2.2	ท่านมีการจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2.3	ท่านมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานพูดคุยเจรจาจากฝ่ายต่างๆได้เป็นอย่างดี	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนีIOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
3. จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี							
3.1	ท่านมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
3.2	ท่านมีการบริหารงานเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ สามารถตรวจสอบได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.3	ท่านมีการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากความลำเอียงในการปฏิบัติงานต่างๆ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. ทักษะคติในวิชาชีพบัญชี							
4.1	ท่านมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานบัญชีให้กับองค์กร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.2	ท่านมีการทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.3	ท่านให้ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนีIOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. การจัดทำทะเบียนคุม							
1.1	ท่านจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1.2	ท่านสามารถจัดทำทะเบียนคุมบัญชีได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนีIOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
2. การจัดทำบัญชีหลัก							
2.1	ท่านมีการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ระเบียบแบบแผนขององค์กร	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.2	ท่านสามารถจัดทำบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดตามมาตรฐานบัญชี	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. การจัดทำและรายงานงบการเงิน							
3.1	ท่านสามารถจัดทำข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.2	ท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้บริหารในการตัดสินใจบริหารงานองค์กรได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.3	ท่านสามารถเสนองบการเงินเพื่อผู้ใช้อื่นๆในการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าดัชนีIOC	แปลผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ							
1.1	ท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
1.2	ท่านมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1.3	ท่านมีการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. ด้านการจัดการและการใช้ปัจจัยทรัพยากร							
2.1	ท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานให้เป็นไปตามความเร่งด่วน	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2.2	ท่านสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.3	ท่านสามารถจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน							
3.1	ท่านมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นแบบแผน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.2	ท่านมีการทำแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นอย่างดี	1	1	1	3	1	ใช้ได้

3.3	ท่านมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย							
4.1	ท่านสามารถทำงานร่วมกันกับบุคลากรภายในได้เป็นอย่างดี	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
4.2	ท่านเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
4.3	เพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้

ตอนที่ 5 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

วันที่

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุดารัตน์ มูลกิตติ
วัน เดือน ปีเกิด	13 มีนาคม 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
หลักสูตรการศึกษา	บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2561 บริหารบัณฑิต (บธ.บ) มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/79 หมู่ 5 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี ระดับปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์